Regd No. N. 45 / M. 3813

వెల ఒక అణా

102609

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

గోలకొండ డైరీ
అయిపోవచ్చినవి
వెల ౧ రూపాయి

హిందువుల పండుగలు
కర్త సు. ప్రతాపరెడ్డి
౩౦౦ పుటలు ౨ పటాలు
వెల ౧ రూ॥ మాత్రమే.
మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు, దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర ఆశ్వయుజశు॥౫ (౨౦-౧౨-౧౩౫౦ ఫ.) గురువారము. ★ సంచిక ౪౧

కీవునగరమును జర్మనులాక్రమించినారు

తాయిలాండుప్రాంతములో యుద్ధభయము

బల్గేరియాలో పారషూటులనుండి దిగినరష్యనులు

జపాను, అమెరికాలరాయబారాలు మధ్యలోఆగుట

దూరప్రాచ్యమని పాశ్చాత్యులచే వ్యవహరించబడుచుండే జపానుతాయిలాండుల ప్రాంతములో త్వరలోనేగొప్పయుద్ధము ప్రారంభమగునట్లుసూచనలు కనిపించుచున్నవి, జపాను ప్రభుత్వమునకున్ను, అమెరికా ప్రభుత్వమునకున్ను గల వివాదాంశములను సౌమ్యమార్గమునసరి చేయుటకై అవకాశములున్నవేమో కనుగొనుటకై జరుగుచుండినరాయబారములకు తెరపడినది. చైనాలో చాలభాగము తనక్రిందికిరావలెనని జపాను పట్టుబట్టియున్నది, కాని అమెరికావారు తూర్పుఆసియా ప్రాంతములో జపానుకు తక్కినరాజ్యాలకంటె మించినప్రత్యేకమైనపలుకుబడియేమియుఉండరాదనిపట్టుబట్టియున్నారు అందువల్లనిప్పుడు ప్రస్తుతమునకిద్దికాలము ఆరాయబారములు ఆపివేయబడినవి.

ఇదిగాకజపానుప్రభుత్వ విదేశాంగశాఖ వారు నడుపుచుండే ఒకపత్రిక రష్యాప్రభుత్వమును గురించి సెప్టెంబరు ౨ వతేదినచేసిన ఒకహెచ్చరికలోఇట్లున్నది. "చెప్పకుండ సముద్రములో మందుగనులు వేయుటవల్ల రష్యా సాధించగలుగునదేమియు లేదు సముద్రముపై తేలిపోవుచుండుతుగనులు పసిఫిక్ సముద్రములో తిరుగుచుండు జపానునౌకలకేగాక రష్యానౌకలకును ఉపద్రవకారులే-వీటివల్లజపానునౌక ఏదిగాని మునిగినచో రష్యాజపానుమైత్రిచెడగలదు" ఇదిరానున్నయుద్ధమునకు పూర్వరంగమువలెలేదా?

ఇంకొకఅంశము బ్రిటిషుమంత్రులలో నొకరగు డఫ్‌కూపర్ గారు ఇదేదూరప్రాచ్యప్రాంతమందు జపానుకన్ను పెట్టియున్న ఈస్టిండీస్‌కు చూడవచ్చి సెప్టెంబరు ౧౯ వతేదినఇట్లు హెచ్చరికచేసిరి. "డచ్‌వారి ఈస్టిండీసుదీవులపై జపానుదండెత్తుచో బ్రిటనుచూచుచుఊరకొనదు"

తాయిలాండు ప్రధానికూడ ఇటువంటి హెచ్చరికనే సెప్టెంబరు ౨౧వతేదినచేసినారు. "తాయిలాండుస్థితిచాలవిషమించినది యుద్ధము ఏనిమిషమునకైనను ప్రారంభమూకావచ్చును. తాయిలాండుదేశీయులు ఏపక్షమునను చేరరాదు. అట్లుచేరి యుద్ధము తెచ్చిపెట్టుకొన్నచో, మేము ప్రభుత్వముదేశమును రక్షించగలమని అభయమునీయలేము" అనివారుచెప్పినారు.

ఈహెచ్చరికలన్నిచూడగా ఈదూరప్రాచ్యంలో కలోఎల్లుండో అంతమాత్రమే మంట భగ్గుమనేటోజాడ వ్యవధిఅనిఅనిపించుచున్నది.

బల్గేరియాప్రాంతంలో ఆందోళన

గతసంచికలో ఇక రష్యా బల్గేరియాపై యుద్ధానికిదిగవచ్చునని సూచించియుంటిమి. అప్పుడే రష్యనులుకొందరు పారషూటులతో బల్గేరియాలో అక్కడక్కడదిగినట్లును, వారలలో అనేకులను బల్గేరియాపోలీసులు పట్టుకొనినట్లును బల్గేరియా ప్రధానమంత్రి సెప్టెంబరు ౧౯వతేదిన ఒకప్రటన చేసినారు- అందువల్ల బల్గేరియా దేశమునకంతకును ఉపద్రవపరిస్థితులేర్పడెననియు, అందుచే తమ ప్రభుత్వమువారు అసాధారణాధికారములనుపయోగించి దేశరక్షణకవసరములగు ఏర్పాటులచేయనిశ్చయించిరనిరి. బల్గేరియాశత్రువులరొండతీవ్రచర్యలుగైకొనబడునవియు, బల్గేరియా జర్మనీ, ఇటలీలతో మైత్రిగానుండువిధానములో ఎట్టిమార్పుగాని జరుగదనియు వారుచెప్పిరి

తుర్కీకి జర్మనీహెచ్చరిక

జర్మనీ డార్డనల్సు బాస్ఫరస్ జలసంధులమీదికి దండయాత్రచేయుటలోచవలోనున్నట్లుఅనుకొనుచున్నారు- రష్యావారి కాకేసస్ నూనెగనులను, లాడ్రన్‌వరకుఉండు నూనెగొట్టములను స్వాధీనముచేసుకొనవలెనని నల్లసముద్రముమీద అధిపత్యముకలుగవలెను- అందువల్ల ఆసముద్రమునానుకొనియుండు క్రిమియామీదను, బల్గేరియాలేవుఅమీద, పైచెప్పినజలసంధులమీదను జర్మనీఆధిపత్యముకోరుచున్నది. జర్మనీ యీమధ్య ఆరెండుజలసంధులను తమకుశాంతముగ యివ్వవలెనని తుర్కీనికోరినది- కాని తుర్కీ నిరాకరించినది- అందుచేత తుర్కీవారిమీదను బల్గేరియాచే దండయాత్రచేయించుటకు జర్మనీపూనుకొన్నట్లు కనబడుచున్నది. బల్గేరియాకు త్రేసును, తుర్కీవారి ఇస్తాన్బూలునుకూడ యిచ్చెదమని జర్మనులు బల్గేరియా రాజాకు ఆశపెట్టినట్లుకనపడుచున్నది.

మరియు బల్గేరియా ఇటాలీయుల డిస్ట్రాయరునౌకలను కొనుటనియు, అవిడార్డనల్సు ద్వారా నల్లసముద్రములో బోవునియు వదంతులువెలువడుటచే బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రెండునెలల క్రిందచేసినహెచ్చరికనే మరలఇపుడు తుర్కీకిచేసినట్లుతెలియుచున్నది, బల్గేరియా తటస్థరాజ్యపువిధానించవీలులేదనియు, గ్రీసు, యుగోస్లావియాలు దానిపైయుద్ధముప్రకటించినవనియు, బల్గేరియాపతాకముక్రింద యుద్ధనౌకలను డార్డనల్సు ద్వారాపోనిచ్చుట మాంట్రియోఒడంబడికనుభంగపరచుటయేయగుననియు బ్రిటిషువారు తుర్కీకితెలియజేసినట్లు తెలియుచున్నది.

జర్మనీ, తుర్కీవ్యాపార సంభాషణలు

తుర్కీవారుఇపుడు బ్రిటనుకుపంపుచున్న క్రోమును ఇకమీదజర్మనీకిపంపునట్లు ఒకఒడంబడికచేసుకొనుటకై జర్మనీప్రయత్నించుచున్నది- ఇట్లుచేయగలిగినచో తుర్కీయందు బ్రిటనుప్రతిష్ఠకంటె తనప్రతిష్ఠఅతిశయించునని జర్మనులఆశయట- తుర్కీవారు జర్మనీనుండి విమానములనుపంపవలెనని కోరగా, ఆకోరికనిరాకరించబడినది- మందుగుండ్లమున్నగు ఇతరయుద్ధసామగ్రినికూడ తుర్కీవారు జర్మనీనుండికోరుచున్నారు- ఈకోరికగతిఏమగునోఏమో?

ఇటలీ, జర్మనీలవిరోధములు

ఇదిఇట్లుండ ఇటలీకి జర్మనీకి మనస్పర్థలున్నట్లుసూచించు ఒకవార్తవచ్చినది. జర్మనీతో తనకు కలహామువచ్చునో అమెరికా సహాయముండుటమంచిది గనుక ఇటలీవారు అమెరికానుమంచిచేసుకొనుటకై ఒకప్రతినిధివర్గమునుపంపినట్లు అమెరికాలోని ఒకపత్రికలో వార్తప్రకటితమైనది. సముద్రంమీద దిగ్బంధనచేయుచున్న బ్రిటిషువారల అనుమతిపొంది ఈప్రతినిధివర్గము అమెరికాకుచేరెనట. లిబియాపై బ్రిటిషువారు దండయాత్రజరుపుదురనియు, జర్మనీ అందులో ఇటలీవారికిసహాయము చేయుటకు సిద్ధముగాలేదనియు తెలిసి ఇటలీవారు ఇట్లుమెత్తబడినట్లు ఆపత్రికలో సూచనచేయబడినది.

చైనా జపానులయుద్ధము

సెప్టెంబరు ౧౮వతేదిన ఉత్తరచైనాలో తుంగ్‌వదికుడిగట్టున మిగిలియుండిన చైనాసైన్యములపై జపానువారు క్రొత్తగా ఎదురుదాడి ప్రారంభించిరి. అదియింకనుజరుగుచున్నది.

జపానునుండిలేచిపోవుట

జపానులో రష్యావారి ప్రభుత్వపురాయబారికార్యాలయమునుండి ౫౦ మందికిపైగా ఉద్యోగులు భార్యలతోసహా రష్యాకుప్రయాణమైవెళ్లిరి

రష్యా జర్మనీలయుద్ధము

సెప్టెంబరు ౧౫వతేదినుండి ౨౧వతేదివరకు రష్యాజర్మనీలయుద్ధమునుగురించి వచ్చినవార్తలలో దక్షిణరంగమందు యుక్రెయినురాష్ట్రముఖ్యనగరమగు కీవు జర్మనులవశమైనదను సదిగొప్పసంగతి- దీనినిరష్యావారు ఒప్పుకొనినారు- ఈరాష్ట్రమందు జర్మనులు నీపర్‌నదినిదాటి తూర్పుగాపోవుచుండినట్లు గతసంచికలో గమనించియుంటిమి- అట్లుఉత్తరమునుండి ఒకపాయసేనయు, దక్షిణమునుండి ఇంకొకపాయయుపోయి నీపరునదికితూర్పున ౧౫౦ మైళ్ళదూరమున సెప్టెంబరు ౧౬వతేదినకలిసికొనినట్లును, తర్వాత ౧౭వతేదిన కీవునగరపు ముట్టడిప్రారంభించబడెననియు, ౧౯వతేదిన కీవునగరమందలి రష్యనుసేనలను చెల్లాచెదరుచేసి నగరములో ప్రవేశించినవనియు, ఆకోటయందు నగరములోని ప్రతిభాగమునందును తీవ్రముగప్రతిఘటించిన శత్రుసేనలతోపోరాడి నగరమునుపూర్తిగా ఆక్రమించినట్లును జర్మనులిపుడు వివరముగ ప్రకటించినారు. అందుపై రష్యావారును తమసేనలు ఆనగరమునుఖాళీచేసి పోయినట్లుప్రకటించినారు- నగరములో వారమురోజులు ప్రజలకు ఆహారము, నీరులేకుండినట్లును, ఒకనెలనుండియు ఆహారపు మార్కెటులో ఆహారమేలేకుండినట్లును ఒకవిలేఖరిఇపుడుతెలుపుచున్నాడు. రష్యావారలునగరమునుండి వెడలిపోవుటకుముందు నగరమందలిసంభారములన్నిటిని, నీటిసౌకర్యములు విద్యుచ్ఛక్తివస్తువులు, రైలుబాటలు, వంతెనలు-వీన్నిటినినాశముచేసి వెళ్ళిపోయినట్లు జర్మనులు ప్రకటించినారు.

కీవునగరమునకుతూర్పున విశాలప్రదేశమును జర్మనుసేనలుచుట్టుముట్టినవి. ఇందువల్లయుక్రెయినుఉత్తరభాగమంతయుజర్మనులవశమైనట్లయినది.

ఇకయుక్రెయినులో ఖార్కోవు, డోనెట్జుప్రాంతములుమిగిలియున్నవి. వాటినిపట్టుకొనుటకై జర్మనుసేనలుపోవుచు కీవునగరమునకు ఆగ్నేయమున ౧౦౦ మైళ్లదూరానముండేపోల్టవాపట్టణమునుప్రవేశించినవి. ఈపట్టణము ఇదివరలో జర్మనులాక్రమించియున్న క్రెమెంచగ్గుకు ఈశాన్యమున ౬౫ మైళ్ళదూరమునను, ఖార్కోవుకునైఋతిగా ౭౫ మైళ్ళదూరమునను ఉన్నది. ఇకజర్మనుసైన్యము పోల్టవానుండి మాస్కోనగరపుతూర్పుభాగమునను ఈశాన్యమార్గముగ రావచ్చుననియు ఇదేసమయమున ఉత్తరమునలెనింగ్రాడు ప్రాంతమునుండి మరొకజర్మనుసేనపాయ ఆగ్నేయమార్గమునవచ్చి దానితోకలిసి మాస్కోనగరమును ముట్టడించవచ్చుననియు ఒకపత్రికలో దానివిలేఖరిచే సూచించబడినది.

మరియు జర్మనుసేనలు ఖెర్సానుకు ౪౦ మైళ్లదూరమునుండు బెరిస్లావువద్ద నీపరునదినిదాటి అజోవ్‌సముద్రమువైపునకు మార్గము చక్కచేసికొని ఆసముద్రముదగ్గరకుచేరినారు, మధ్యలో యుక్రెయినుతో క్రిమియాద్వీపకల్పమును కలిపే పెరికోపుభూసంధిని పట్టుకున్నారు ఇందువల్లరష్యానుండి జర్మనులుక్రిమియానువిడదీసినవారైనారు- ఇకరష్యానుండి భూమార్గముగాని అజోవ్‌సముద్రంమీదుగాగాని క్రిమియాకు రష్యనుసేనలను పంపవీలులేకుండపోయినది. పశ్చిమమునుండి కీవులోనికిపోయిన జర్మనుసేనలు నీపరునదినిదాటి తూర్పుగాపోయి. ఉత్తరమునుండి డెస్నాపైపుగా దాడిచేయుచున్న జర్మనుసేనలనుకలిసికొన్నవి.

ఇకయీప్రాంతములో రష్యనుసేనలకు కలిగినవిజయములనుచూచెదము. నీపరునదిఅవతట్టుకున్ను పైన్నిమైళ్లుదిగువున జపరోజికిఎదురుగాఉండే ౩ మైళ్లపొడుగు, ౧ మైలువెడల్పుగల హార్టిట్జాలంకను, నీపరునదిపడమటిగట్టును కలిపేవంతెనను రష్యావారుభగ్నముచేసి, హార్టిట్జాలంకను పట్టుకొనిరి అందుచే జపరోజికూడ జర్మనులకుచిక్కుట దుస్సాధ్యమైనదని రష్యనులుతలచుచున్నారు.

ఈదక్షిణరంగములో ఒడెస్సావద్ద ఇంకను ఘోరయుద్ధముజరుగుచున్నది-జర్మనులవిమానాలదాడులు ఈనగరముపై అధికముగా హెచ్చినవి- జర్మనుసేనలు ముందుకుసాగినట్లువార్తలులేవు-

మధ్యరంగములో గైట్‌రష్యాలో జర్మనుసేనలను రష్యనుగొరిల్లా సేధించుకతింటున్నారు. స్మోలెన్స్కరంగములో రష్యనుసేనలుతిరుగదాడులు తీవ్రముగచేయుచు జర్మనులకు ఊపిరిఆడనివ్వుటలేదు,

మరలఉత్తరమున లెనిన్గ్రాడురంగములో విషమస్థితిఏర్పడినట్లేచెప్పవచ్చును యుద్ధముచాలఘోరముగాజరుగుచున్నది- ఇక్కడజర్మనుసేనలు ముందుకుసాగివచ్చి కొన్నిచోటులనుచేరుటయు, రష్యనుసేనలు వాటినివెనుకకుతరుముటయు విరామములేకుండజరుగుచున్నది. లెనిన్గ్రాడుకుపోవుమార్గములో భూమిచాలబురదగానున్నది. జర్మనులు ఇక్కడవిమానములను చాలఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

ఫిన్లాండురంగమునకూడ రష్యనులుతిరుగుదాడులుచేయుచున్నను, ఫిన్లాండుసేనలు లడోగా, ఒనీగాసరస్సులమధ్య కొంతముందుకుసాగగలిగినవని ఫిన్నిషుఅధికారులుచెప్పుచున్నారు కారేలియాభూసంధిని ఫిన్నిషుసేనలుఇంకను ఆక్రమించవలెను. ఫిన్లాండు సింధుశాఖయందు రీగాసమీపమునఉండేడేగో, వారమ్సుఅనేదీవులను తమసేనలుఆక్రమించి, ఓశెల్‌దీవిపై దాడిసాగించుచున్నవనియు, ఈదీవివశమగునో బాల్టిక్‌సముద్రమందు రష్యాబలము శిథిలముకాగలదనియు జర్మనులనుచున్నారు.

మూర్మాన్స్కప్రాంతములో జర్మనులుఇంకను ముందుకుపోయినట్లు వార్తలులేవు

ఉత్తరమున బాల్టిక్‌సముద్రములోను, ఓసెల్‌దీవివద్దను. లడోగాసరస్సువద్దను, ఉత్తరధ్రువసముద్రతీరమున వోల్ఖోవునది ముఖద్వారమువద్దను, తెల్లసముద్రమువద్దనుకూడజర్మనువిమానములు చాలతీవ్రముగ దాడులుజరుపుచున్నవి-

ఓసెల్‌అనునది ఎస్టోనియా రాజ్యానికి సంబంధిన ద్వీపము. దానిముఖ్యపట్టణమగు ఆరెన్సుబరును తాముపట్టుకొంటిమనియు, అందువల్లమూస్ ఓసెల్‌ద్వీపములు రెండుకతమవశములోనున్నవనియు జర్మనులుప్రకటించినారు.

కీవుయుద్ధములో ౧౫౦వేల రష్యనుసైనికులను ఖైదీలుగాను, మరియు ౧౦౦ రష్యాసేనల ౧౨౧౧ టాంకులను, ౬౧ ఫిరంగులను, విస్తారముగ యుద్ధసామగ్రినిపట్టుకొంటిమని జర్మనులుప్రకటించినారు

రష్యాతోయుద్ధసామగ్రినిపట్టుకొంటిమని జర్మనులుప్రకటించినారు.

రష్యాతోయుద్ధమారంభించినది మొదలుకొని పోయిన ఆగస్టునెలఆఖరువరకు జర్మనుసేనలలో హతులు, క్షతగాత్రులు, కనిపించనివారలు అందరునుకలిసి నాల్గులక్షలమందికి తక్కువగాలేరని జర్మనుఅధికారులు సెప్టెంబరు ౨౦వతేదినప్రకటించినారు ఇంతవరకు తాముపట్టుకొన్నరష్యనుఖైదీలు ౧౫ లక్షలమందిఉండురనియు హతులైనరష్యనుల సంఖ్యఇంకను ఎక్కువగానుండునవనియు కూడ జర్మనులనుచున్నారు- కాని ఆగస్టుమాసాంతానికి తేలినలెక్కలతో ఈయుద్ధంలో హతులు, క్షతగాత్రులుఅగు జర్మనుల మొత్తము ౨౦లక్షలుండునని రష్యావారలు ప్రకటించియుండిరి- అనగా, ఆగస్టునెలలో ౧౫౦౦ జర్మను విమానములు రష్యా యుద్ధరంగమునందు నాశనమైనవని రష్యాఅధికారులు ప్రకటించినారు.

రష్యాకు బ్రిటను,అమెరికాల సహాయము

రష్యాకు అమెరికావారువ్లాడివోస్టాకుద్వారా టాంకులనుపంపుచున్నారు- కాని ఇంకను చాలుటలేదట. రష్యాలోనే చాల టాంకులు తయారగుచున్న రెండువేలమైళ్ల పొడుగున విస్తరించియున్న యుద్ధరంగములో రష్యావారిటాంకులు చాలనష్టమైనవనియు, అందు బ్రిటిషువారు రష్యాకువెంటనే టాంకులనెక్కువగా పంపవలెననియు బ్రిటనులోనిరష్యారాయబారి బ్రిటిషువారినికూర్చి ఒకవిజ్ఞప్తిని సెప్టెంబరు౨౧వతేదిన ప్రకటించినారు.

అమెరికా ఆగస్టు౧౫వతేది నుండి సెప్టెంబరు౧౫వతేదివరకు ౧౫కోట్లడాలర్ల యుద్ధసామగ్రిని రష్యాకుపంపినట్లును, రష్యావారుఅందుకై బంగారమునుపంపించినట్లును అమెరికావారు ప్రకటించినారు_అమెరికానుండి బ్రిటనుకుపంపిన విమానాలలో ౨౦౦విమానాలను బ్రిటనుఅమెరికావారికోరికపైననే రష్యాకుపంపినది-ఇవి ఫైటరువిమానాలు-బ్రిటనులో సెప్టెంబరు ౨౦వతారీఖుతో అంతమగువారములో తయారైన విమానములుకూడ రష్యాకుపంపబడునట.

ఇరాను చక్రవర్తి ఆస్తి ప్రభుత్వాధీనము

ఇరానుపార్లమెంటులో సెప్టెంబరుగా౨౨వతేదిన మహమ్మద్‌రిజాషహాగారు షహాగానిండవత్తరించుటతగాఖురానుమీద ప్రమాణంచేసి పదవిస్వీకారమొనర్చెను. ఆసమయంలో టెహరాను నగరంచుట్టును బ్రిటిషుసేనలును రష్యాసేనలును స్థావరములేర్పరచుకొనుచుండెను-షహాగారు ప్రమాణముచేసినతర్వాత తమప్రభుత్వము బ్రిటనురష్యాలతోకలిసి సహకారమొనర్చునని ప్రకటించెను-తనతండ్రిగారి విస్తారభూములనుఇతరాస్తిని ప్రభుత్వవశముచేసెదవనెను-తనతండ్రిగారిచే న్యాయవిరుద్ధంగాదండింపబడినవారికినష్టపరిహారమొసగబడునని కూడవారు ప్రకటించిరి రాజ్యచ్యుతుడైన షా చక్రవర్తిగారు ౫౦లక్షల పౌనుల అమెరికా సంయుక్తరాజ్యములలోను, అంతకంటెఎక్కువ ధనమును, ఇరానులోని నేషనల్‌బ్యాంకులో రాజలాంఛనములగు మణిమయకిరీటభూషణాదులను దాచుకొనియున్నారు. ఈచర్యను గురించి విచారణచేయవలసి యున్నదని ఇరానుపార్లమెంటువారు కోరినారట, ఇరాను ప్రధానమంత్రిఫరూఖిగారుఇదివరలోఏర్పరచిన తాత్కాలికమంత్రివర్గమును రద్దుచేసి క్రొత్తమంత్రివర్గమును ఏర్పాటుచేసినారు.

ఇరానుపార్లమెంటు ఇకకొంతకాలము ప్రతిరోజురహస్యసమావేశాలు జరుపుచు రాజ్యాంగనిర్మాణమునుగూర్చి ఆలోచించుచుండగలదు.

టెహరానులోకి బ్రిటను రష్యాసేనలు సెప్టెంబరు ౧౭వ తేదిన ప్రవేశించిన, సెప్టెంబరు ౨౨వ తేదివరకు ఇరానులోని ౪౦౦ మందిజర్మ

౨ వ పేజి చూడుము

అస్పృశ్యతను గూర్చిన చర్చ

తోకూరి రాఘవేంద్రాచార్యులవారి పూర్వపక్షానికిఖండన

అస్పృశ్యతాత్యయామంలోని పేరు ముట్టరాదని యు బ్రాహ్మణాదనియు వేదాదిశాస్త్రములు విధించినవని నిరూపించుటకు సాహసించారు. ఒక చోట వారితోనుండి తెల్పిన ఒక పాత్రలోని ఒప్పు లైనను దోషరహితముగానుండును. మరియు గో పృష్ఠాత్యయములగు కటాక్షములోనిపేరు దేవత అశుద్ధముగనుండును. తాముఅల్పజలమునకు దోషమువిరయు అధికజలము దోషరహితమని రొమ్ముచిరూపించితిరి, అదియునుగాక మేముఅడిగిన విషయమునకుసరియైనయుత్తరముచిక్కుటలేదు. రొందుకనేమి అడిగినవిషయముతేదు, అదేమ న ఒక జాతివారుముట్టినజలమును కతికరులు అట్టి జలములైనను ముట్టుటవలన దోషముగుటకు కారణమేమి?

సర్వమానవులకు వేదశాస్త్రములు చదువుటకు వినుటకుఅధికారమున్నదని ప్రమాణము యజుర్వేదములోనున్నది, అదిక్రిందవ్రాయనైనది.

యథేమాంవాచం కల్యాణీమావదానిజనేభ్యః
బ్రహ్మరాజన్యాభ్యాం శూద్రాయచార్యాయచ స్వాయచారణాయ॥
(యజు_అ_౨౬_౨ మం)

సర్వమానవులనగా స్త్రీలకుశూద్రులకును ప్రయత్నములకుఅధికారముండనికాదు. వేదపఠనపాఠనములకు స్త్రీ శూద్రులకు అధికారముండని స్పష్టమగును. పరమయుక్తియోక్కడిగుంటయును కుటో క్కిఅక్కడనిలువను. మరియొక్కడ మిట్ట యుండుకో అక్కడనిలువదు. అస్థిరగహనశక్తి గలవారందరికి గ్రహించుటకుఅధికారమున్నది. ఒక బ్రాహ్మణుడైనను గ్రహణశక్తిలేకయుండినచో వేదాదిశాస్త్రములకుఅనధికారియే.

కొంతదినములు క్రైస్తవమతమునవలంబించిన విష్ణులోకములకు వెళ్లుదురని వ్రాసినారు. అట్టియెడ జనులనేలయేల ఉపదేశింపరు? అనవసరమేనా? ధర్మదర్శకులగుటలు అనవసరమేనా? ఈ కాలమునవిష్ణులోకములకు వెళ్లుటకు ఆయాయాసము లనుపెద్దలును చిన్నమములను చూపించినారు. అట్టి యెడ ఈలోకములను చూచినట్లైనను చెప్పుదురుగాక. ఇంతవరకు ఎవరును చూచివచ్చి యీలు చెప్పలేకపోవున కనుక ప్రమాణయుక్తముగా తెలుపుదురుగాక.

హిందూదేశమున అరవయను నుండియున్నవారు హిందువులనివారినారు, ఋషిమునికృతగ్రంథములనుండి హిందూశబ్దము నిరూపించగలరు. అదిలేకపోవును. రామాయణ మహాభారతములలోని గ్రంథములనుండి తెల్పినతెల్పవచ్చును.

వర్ణములు మతములు కులములు జాతులు అనేకములైనను వైదికములేయని తెల్పిరి. వైదికమైన వైదికధర్మములైయు ఒకటేగదా! తాము యజుర్వేదమునుమన్నవని తెల్పినారా. ప్రస్తుతము అంతయుమి చినవా- తెలియపించినవా! అత్యధికమైనవా తెల్పుడు.

పరమేశ్వరునికిని మనకును వ్యత్యాసమున్నది నిజమేకాని యిదిసర్వులు ఒప్పుదగినదే. పరమేశ్వరుడందరిని ఒకేవర్ణములో పుట్టించక ఉచ్చనీచభావమే అయినలోనేకుండినఉచ్చనీచవర్ణములందు పుట్టించుటకు కారణమడిగినారు. నీచవర్ణములో పుట్టి పైకిచేరినవారెందరో కలరు. అందు వాల్మీకి వ్యాసుడు మొదలగువారు పుట్టిరి. ప్రస్తుతము యేవర్ణమువారని జగద్విఖ్యాతులైరి-మీవంటివారిచేతిలో రాజ్యభారమే యుండిన కొల్లలోబస్సులలో అస్పృశ్యులనువారిని కూర్చుండనిచ్చేవారు కాదు-వేరే వేరే ప్రబంధముచేయుదురేమో అంతకుగామున్యాయశీలుడైన పరమాత్ముడు న్యాయవర్తులకేయొసగినాడు- పైపురములో నుండినిన్ను బాగు సనాతనులకు పైన నీళ్లువిడిచేవారంతా పీతాంబరధరులై మడితోనుండు సనాతనులాలోఅట్టిపైపురులలో చర్మముతోకూడిన వాచర్మయుండినను తమకుతమకుదేవతాభిషేకములకు పనికివచ్చునా? ఇదిధర్మమా లేక అపరాధమా: బసవేశ్వరుడు మృతులను జీవితులుగాచేసినారని వ్రాసినారు ఇవన్నీ నిరాధారములు-అసంభవములు ఇప్పుడుకూడ వారిఅనుయాయులు ఎందరినో శుద్ధి చేసిరి- ఇంకనుచేయుచున్నారు? ఎన్ని యోనిదగ్ధములకవు.

యాదవుల క్షత్రియుడైన కృష్ణుని పరమమిత్రమగు కుచేలుడు కృష్ణుని యింటికివచ్చినప్పుడు వారియింటభోజనముచేసిరా లేక వేరబ్రాహ్మణులతోవండించుకొని భుజించిరా? యుద్ధసంబంధమునవకువేదనియు అపశాక-అధిష్ఠానమని తెలిపిరి-యిప్పుడుమాత్రమనకైన అపశాకము అని

క్షించరేనా? మనము లేకముకాకపోయినఅందును సాధనములనువట్టివి దివచరణలోనికితీయకపోయిన స్వరాజ్యముస్వరాజ్యమునని అరచినట్లుచిక్కును-మీవంటివారుయిట్టికార్యమునందు అడ్డంకులు చేసిన పరమశాత్రవములగు దస్యులు కారా? మీవంటివారే మతంటిఅభిప్రాయములగల పద్యులు లేకున్న భారతమాతవిపత్తునుండి తొలగి సుఖంగ నుండకపోవునా? సనాతనులలో శ్రీమహామహ క.॥ మదనమోహనమాలవీయ గారివంటి మహనీయులైన శ్రీమాననీయులగుటు కోరు విద్వాంసులెందరో సనాతనులనిపించియు అస్పృశ్యతావిషయమును మీవలె నేఅంగీకరింతురా? తెలుసుకొనిన తెలియును.

పంచములను అస్పృశ్యులను ముట్టరాదనువారలను మేమేకాక నేడుప్రపంచములో యెందరోమహనీయులుఒప్పరు-అందులో మహామహనీయుడగు విశ్వవరేణ్య మహాత్మాగాంధీగారలఅభిప్రాయమును మరియువిఖ్యాతని రవీంద్రనాథఠాకూరుగారల అభిప్రాయమును తాముయేమని తెలుసుకొన్నారు-వారికన్న మీయొద్దని హెచ్చినదా? హిందూహృదయసమ్రాట్ వీర్ సావర్కరుగారి అభిప్రాయము అస్పృశ్యతనుగూర్చి తాముయేలా గుఅంగీకరించారు-తమవంటివారిసంఖ్య యెక్కువయా లేక మనకనుమానంగాయుండిన వారిసంఖ్యయెక్కువయా? తక్కువ సంఖ్యకలవారు మీరు కావున మీమతోనుసారముగ మొదటిప్రశ్నకు సంబంధించిన అల్పమునకు దోషమని అతిశయమున నదోషరహితమని తామేనిరూపించిరి- అల్పసంఖ్యాతులుకావున తాముదోషయుక్తులని స్పష్టమాయెను.

కబీరాదులు మూర్తిపూజారంజకులు వ్రాసారు మూర్తిపూజయేదినిరంగకేసిరి? నైవేద్యమునర్పించి గంధాక్షతలతో పూజించియే ముక్తినొందిరా? తమవలెరాళ్లనుపూజించి త్రిపుండ్రము ధరించి విష్ణులోకములకుపోగలందులకు మార్గమొసగిరా? అక్షరములు వ్రాతలు పేజీలు నల్లచేయుటయేకాని అర్థమేమియు నియ్యదు.

వైదికధర్మానుయాయులగు ఆర్యులను మీరు తెలిసియో తెలుపకయో అశ్లీలశబ్దములను ప్రయోగించారు- వైదికులగుఆర్యులను వేదబాహ్యులగు మీవంటివారు పరమశాత్రవేణచేయుట ఆచార్యత్వమే తప్ప మరేమియుకాదు- ఆర్యశబ్దమునుండి మీరు నిచ్చలేకున్న తాము ఆచార్యులా? ఆర్యులే తైలయిట్లు ఆర్యశబ్దముపై దుష్కవనచేయుదురు కాక! కాశిలోనివిశ్వనాథమందిరము పైభాగము నవుండిన సంస్కృతములోవ్రాయబడినది మీరు తెలిసియుండును-ఆదేవళ అయ్యలంకష్టతదితరులు నిషేధమనివ్రాసిరి-హిందూశబ్దమే ఆకాలములో వ్యవహరింపబడిన హిందూఅని సనాతనమునివ్రాయక ఆర్యశబ్దమునేయొందుకు ప్రయోగించిరి?

ఇట్లు
ఆర్యసమాజ సదస్యులు.
సదాశివపేట

రైల్వేబస్సు అసౌకర్యము

(ఒకవిలేఖరి) వికారాబాదు ౧౭-౧౨-౫౦ ఫ

ఇక్కడినుండి సదాశివపేటకు ఉదయా ఒక్కటే రైల్వేబస్సు ఉన్నది. సాయంకాలమున్నూ దానికై రైల్వేబస్సు ఒకటి ఉండినవ్యాపారస్తులకు సౌకర్యముగానుండగలదు. మధ్యాహ్నము హైదరాబాదునగరమునుండివచ్చేబస్సు వాడికి కొంత ఆలస్యమైనను ఒక గంటసేపటికివచ్చును. అందువలన ఇక్కడివారు ఆగిపోవలసివచ్చుచున్నది.

గ్రంథాలయము

ఇక్కడమహావీర గ్రంథాలయమును స్థాపించ ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారు. కాని వ్యాపారస్థులశ్రద్ధ లేకున్నది:

గణేశోత్సవము

ఇక్కడఎప్పటివలెనే ఈసారికూడ గణేశోత్సవము శ్రీరామ దేవాలయములో జరిగెను, పేదలకు గ్రామజనులకు భోజనముల ఏర్పాటులు చేయబడెను

ఉచిత హిందీ విద్య

ఇక్కడికి విఠల్ రావుగారు అను ౧౯-౨౦ సంవత్సరముల వయస్సుగలవారు వచ్చినాల్గుసంవత్సరములనుండి ఇక్కడనే నివాసముచేయుచు బాలురకు ఉచితముగా హిందీవిద్య నేర్పుచున్నారు.

మద్యపాననిరోధ ప్రచారము

(ఒకవిలేఖరి.)

మెదకుజిల్లా కల్హేరుతాలూకాలో కంది గ్రామమునకు భాద్రపద బహిళనివారమునాడు మునిగాల (దోభిపేట)నుంచి జాకారెడ్డిగారువచ్చి మద్యపాననిరోధప్రచారముచేసిరి. అప్పుడు ఆలంగడి సాగుచున్న సమయముగనుక ౨౦౦౦ జనులువచ్చి వారుచెప్పినమాటలవినిరి. రెడ్డిగారు కొన్ని పత్రములనుకూడ పంచిపెట్టిరి.

ఆనాటిసాయంకాలము పుట్లూరు రాఘవులు ఆశైదుకాకామువద్ద హరికథజరిగెను. హరిజనకను లాదేవి కథవినిపించబడెను.

శ్రీదత్తాత్రేయభక్తమండలి పునరుద్ధరణ

(స్వ-వి)

బొల్లవరం ౧౬-౧౨-౫౦ఫ

ఈ గ్రామము సర్ఫేఖాసులో పాబాదుతాలూకాలో చేరినది, పైమండలిస్థాపించి ప్రతిసంవత్సరము శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిజయంత్యుత్సవము జరుపుచు నేటికిపదిసంవత్సరములుకావచ్చెను. పై మండలిసమాజ నియమముల ప్రకారము ఇన్ని సంవత్సరములవరకు సరిగా జరుగనందున మరల ఈ సంవత్సరము శ్రీ వి-చెన్నకేశవులుగారి ఇధిపత్యమున పునరుద్ధరింపబడి ఈ క్రిందివారు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి. ప్రతిగురువారభజన, ప్రతిసంవత్సరము శ్రీదత్తాత్రేయ జననమహోత్సవము జరుప తీర్మానింపబడెను.

ఎన్నికలు:

రాజేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షులు. టి-వీరప్పగారు ఉపాధ్యక్షులు, క్యాస వెంకటదాసు గారు కార్యదర్శి. మరితొమ్మిదిమందిసభ్యులు

వెదిరె గ్రామంలో గత్తర

(విలేఖరి)

వెదిరె, ౯-౧౨-౫౦ఫ.

వెదిరె గ్రామము మహబూబునగరునకు ౧౦ మైళ్ళదూరములో గలదు. రెండుమాసాల క్రిందట గ్రామమధ్యలోనున్న అంజనేయాలయము బాగు చేయుటకై కూలగొట్టించిరి ఇక్కడి ప్రజలు ఈసంగతి తహసీలుదారు గారికి తెలుపగానే వారువచ్చి మంచిగ కట్టించి పోయినారట ఇదివరకు రాలేదు. తర్వాత ఇక్కడపది హేనురోజులనుండి గత్తర ప్రారంభమై నేటివరకు రోజుకుఇద్దరుముగ్గురు చనిపోవుచున్నారు మొత్తము ౫౦మంది ఇదివరలో గతించిరి. గత్తరబాగుచేయుటకై ఒకమాలవాడువచ్చి రెండురోజులతర్వాత చనిపోయెను. మంత్రగాడే చనిపోగా ఇతరులవిషయమేమియని ప్రజలంభయపడుచున్నారు ఆ దేవాలయం కూలగొట్టినందుకు గత్తరఆరంభమైనది. వెంటనే కట్టించినబాగుండునని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

"శ్రీభాగ్యమహిళామండలి"

[సంస్థానం అమరచింతఅత్మకూరు]

పైమండలినిగురించి యింతవరకు యేమాత్రమూ ఆలోచనలులేకుండా ఎవరోయొకవిషయమై ఒక పేరులేనివ్యక్తి నా స్తనమును తెలుసుకోకుండా వ్రాసియుండుటచూచి అప్పుడే దానిగురించి జవాబియ్యవలెనని యుంటిని కానిఅంత అవసరము లేదని కొనకపోవుటచే విరమించితిని. ఇప్పుడో చేస్తూ వారము నాటిపత్రికలో "శ్రీభాగ్యమహిళామండలి అభాగ్యత" అనుశీర్షికతో వ్రాయబడిన అంశము చూచి నాకు నవ్వును ఆయాసమును కలిగినది. కొలంతసంస్థానమున మండలిని స్థాపించి నాహరికథలమూలమున ద్రవ్యమార్జించి, నా స్వంతఖర్చు నకుకొంతతీసుకొనగ, తక్కినదానిని మండలి క్రిందను ఖర్చుపెట్టుచూవచ్చితిని. ప్రస్తుతకాల పరిస్థితులు చక్కగాలేకుండుటచే మండలినంతయును నాకుస్వాధీనపరచుటవలన మండలివ్యవస్థాపకుల సంప్రతింపులతో స్వతంత్రముగ హరికథామూలమునశక్తివంచనలేక సంపాదించి సంస్థను సాగింపప్రయత్నించుచున్నాను. అంతియేకాని యీవిషయమున సంస్థానమువారికిని నాకునుఎట్టి మనస్పర్థలును లేవు. వారిహృదయపూర్వక సానుభూతిసంస్థయందుకలదు కావున యీసంస్థవిషయమున యితరులకెట్టిబంధములేదు. యీసంస్థవిషయమున ఎట్టివిపరీతప్రచురణను పల్కుటకును అధికారములేదు. అట్టివారిపై తగినచర్యతీసుకొనుటకు నాకుహక్కుకలదని యిందుమూలమున విన్నవించుచున్నాను. అదియునుగాక పైసంస్థ శ్రీశ్రీశ్రీ మహారాణీగారి యాజమాన్యమున ప్రప్రథమమున స్థాపింపబడుటయు, సంస్థానము యొక్క ముఖోద్దేశము స్త్రీసంఘాభ్యుదయమగుటయు, శ్రీవారును, సంస్థానపు అధికారవర్గమును, ప్రజయు, ఇట్టిసంస్థలకు హృదయపూర్వకముగ చేయూతనొసంగుచున్నవారగుటయు, కారణములుగ ఈసంస్థదినదినప్రవర్ధమానమగుటయే గాని, ఎన్నడునుదీనిని నిల్పుప్రశ్నించవలసివచ్చుట కవకాశమేలేదనియు, అల్లభగవంతుడాశీర్వదించునని యు నాదృఢవిశ్వాసము.

ఇట్లు సుజనవిధేయురాలు, జి. యస్. దేవి

శ్రీసీతారామాంజనేయభక్తసమాజము

(విలేఖరి)

మహబూబునగరు ఆదివారము ౧౯-౧౨-౫౦ నిన్నటిరోజు రెండుగంటలకు పైసమాజము గాధిపవారపేట శ్రీయుత యల్-వెంకటరావు గారిగృహమునకు శ్రీయుత యం-నానాజీరావు గారి అధ్యక్షతలోజరుపబడి ఈక్రిందనుదహరించువారు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షుడు-ఏ-రాఘవేంద్రాచారిగారు, కార్యదర్శి యల్ శేషగిరిరావుగారు, సహాయకార్యదర్శి-జి-నారాయణ గారు, భజనకార్యదర్శి-పి-హనుమంతరావుగారు. తర్వాత విశ్వకవి రవీంద్రనాధఠాకూరుగారినిస్మరించి వారిఆత్మశాంతికై భగవంతుని ప్రార్థించిరి పూర్వపుఅధ్యక్షులవారు సమాజవార్షికఉత్సవముకై ప్రోత్సహింప సభ్యులు సంతసముతో తమతమఅభిప్రాయముల తెలియపరచిరి.

జాగీరుగ్రామంలో కలరా

(ఒ-వి) ఘట్టుకుప్పల ఆబాౕ ౧౪

ఆత్రాఫుబల్దాజిల్లాలో షర్క్ తాలూకాలో ఘట్టుకుప్ప అనుజాగీరుగ్రామములో వారంరోజుల నుండికలరావచ్చి ౧౦ మంది చనిపోయిరి. మరి ౧౦-౧౨ మంది వాంతిభేదులుగలిగియున్నారు. హరుకుగ్రామాలనుండి ధాన్యము తెచ్చి ఆమెండి వారలుకలరాభయముచే ఈగ్రామానికి వచ్చుటలేదు. అసలేకరువుబాధ దానికితోడు కలరా-ఇదిఘోరము.

పశువులరోగాలు

[ఒకవిలేఖరి]

కేసారం, కొండాపురం, చౌటారం, చౌకరుపల్లి, వెంకటాపురం మగ్యాల, ఇటిక్యాల మున్నగుసర్ఫేఖాసు ఇలాకాలోని గర్భితాలూకా చెందిన గ్రామాలలో అనావృష్టికితోడుగా పురుగువల్లకూడ పైరు నష్టమైనవి. పశువులు అరాచే ౨౦ మరణించి వి అక్కడవైద్యులకు కాపీలభించుటలేదు పశురోగనివారణకు ప్రభుత్వమువారిచ్చే సహాయములభించుటలేదు.

చిరుతపులి

నవాబు నాసిర్ జంగు బహదర్ గారిజాగీరులో కోయడ గ్రామమందు ౯ ఆబాౕ ౧౩౫౦ఫ నాడుపగలురెగంటలవేళ నలుగురుఒక చెలుకలో గడ్డికోసుచుండిరి. ఆమనుష్యులు నీరుత్రాగుటకుపోవుచుండగా ఒక చిరుతపులివారిపైకివచ్చెను. వారు రాళ్లతో దానినికొట్టి చంపి గ్రామంలోకి తీసుకొనిపోయి ప్రదర్శించిరి.

కుష్ఠరోగులు

ధోబీపేట, మునగాల గ్రామాలలో కుష్ఠరోగులున్నారు. వీరలనుగురించిఏర్పాట్లు తీరుగా చేయుటకై ఆరోగ్యశాలాధికారులకు వ్రాసికొన్నను ఫలితముకలుగలేదు. ఈరోగులనుండి ఇతరులకువ్యాపించు భయమున్నది.

చందాదారులకు మనవి

చందాదారులు మా కార్యాలయమునకు జాబులు వ్రాయునపుడు, మనిఆర్డర్లు బంపునపుడు తమ చందానెంబరు వ్రాయుటయందు తప్పక శ్రద్ధ గైకొనుటలేదు. చందా నెంబరు వ్రాయునిచో వెంటనే జవాబీయుటకు వలనుపడదు కాన చందాదారులెల్ల ముఖ్యముగ గమనింపగోరెదము.

మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం౹౹ ఆశ్వయుజ శు౹౹ ౫
గురువారము

పోలీసు శాఖానివేదిక

హైదరాబాదు రాష్ట్రీజిల్లాపోలీసు శాఖవారియొక్క ౧౩౪౯ ఫసలీనివేదికను కృతజ్ఞతతో నందుకొన్నాము. ఇంచుమించు సకాలానికే యీనివేదిక వెలువడినందుకు శాఖవారి నభినందించుచున్నాము.

యుద్ధము మూలాన ఈశాఖపై కొంతయెక్కువ భారము పడినదనియు దేశములో జనుల క్షేమమును ఎక్కువగావిచారించుకొనే అవసరం యేర్పడినందున ఎక్కువగా పోలీసు సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయవలసివచ్చినదనియు తెలిపినారు. నివేదికా కాలములో ౧౨ లక్షల వ్యయముచేసి అంబరుపేటలో పోలీసువారికి ఇండ్లు కట్టించినారు. నాలుగేండ్లనుండి యిట్టి యిండ్లపై ౩౦ లక్షలు వ్యయముచేసినారు.

ఈనివేదికలో ముఖ్యముగా గమనింపదగినది మతకలహాల ముచ్చట. "రాష్ట్రములో మతకలహాలు చాలావ్యాప్తిలో లేకుండినను నాలుగు తావులలో మాత్రము చాలాగొప్ప మతకలహాలు జరిగెను. అందు రెండింటిలో ఇండ్లనుకాల్చుట, పట్టపగటి దోపిడిచేయుట (Arson) జరిగెను. అయినుజిల్లాలలోమాత్రమే మతకలహాలులేకుండెను. చాలామారులు పోలీసువారు సకాలంలో వెళ్ళి నిరోధకపద్ధతు లవలంబించుటచేత కానున్న కలహాలు కాకుండా ఆగిపోయెను. నాలుగు కలహాలు చాలా విచారకరమైనవి." అని నివేదికలో వ్రాసినారు. అట్టికలహాలేవి అనగా

౧. బిదరులోని అగ్నికాండ

౨. గుల్బర్గాజిల్లాలోని, గురుమిట్కాలలోని అగ్నికాండ, యుద్ధకాండ.

౩. నాందేడులోని లూటీకాండ

౪. ఉస్మానాబాదుజిల్లాలోని కాయిర్ గ్రామములోని ఊరేగింపు కాండ- ఊరేగింపు ఉత్సవము సెలవులేకుండా చేయబడెనట. అందుచేత హిందూ ముసల్మానులులడాయిచేసిరట. ఒకడు యుద్ధభూమికి బలియయ్యెనట. ౧౯ మందిని పట్టుకొని ఇంకావిచారించుచున్నారట.

ఈ కలహాలెందుకగు చున్నవి? దీనిని నిరోధించే మార్గమేలేదా? హిందూముసల్మానులలో పరస్పర సహనభావము కలిగించు ప్రచారము చేయువారు లేకపోయిరా? ౧౭ జిల్లాలలో ౫ జిల్లాలలోమాత్రమే హిందూ ముస్లిం లాటీయుద్ధాలు లేకుండెనట. మిగత ౧౨ జిల్లాలలో ఏదోయొకరీతిగా ఏదోయొక చోట నివేదికా సంవత్సరములలో కలహాలు జరుగుచుండెనని యీనివేదికలో తెలిపినారు. ఇదిచాలా లజ్జాకరమగువిషయము. ఏజిల్లాలో ఇట్టివి జరుగుచుండుకో, ఏజిల్లాలో ఇట్టిఘోరాలు పరిణతిపొందునో, ఏప్రాంతాలలో హిందూ ముసల్మానులు రాక్షసులవలె వర్తించి ఒలు పగులగొట్టుకొందురో అట్టిజిల్లాలోని పోలీసుఅధికారులనేకాక తాలూకాదార్లనుకూడా పూర్తిబాధ్యులనుగా నిలబెట్టినచో ఈకలహాలు ఒకసంవత్సరములో మాయమైపోవచ్చును. జిల్లా తాలూకాపోలీసు అధికారులు, తాలూకాదార్లు, తహసీల్దారులు గట్టిపట్టుదలతో నిష్పాక్షికబుద్ధితో తమతమ కేంద్రాలలో కలహాలుండగూడదని నిశ్చయించుకొనిన వారికోరిక ఫలించితీరును.

రాష్ట్రియంతటను నేరాలు తగ్గుటకుమారుగా విజృంభించుచున్నవి. ఇదే నివేదికలో చూపించిన ప్రకారము ౧౩౪౫ ఫసలీలో పోలీసువారు జోక్యము కలిగించుకొని చాలానుచేయునట్టి కేసుల సంఖ్య ౧౧౧౩౪ ఉండెను. ౧౩౪౯ ఫసలీలో ఇవే ౧౫౦౬౭ వరకు పెరిగెను. ౫ ఏండ్లకాలములో ఇంచుమించు నూటికి ౩౫ వంతున నేరాలు పెరిగినవి. ఇది ప్రశంసాహేతువు కానేరదు.

పూర్వనివేదికను మేమువిమర్శించినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కొన్నిహిందూజాతులను "నేరముచేయుజాతులు" అనినిర్ణయించి ఆజాతులలోని వ్యక్తులకవమానము కలిగించుచుండు పద్ధతిని గర్హించియుంటిమి. నేరాలు చేయుజాతులు ఒక్కహిందువులలో మాత్రమే యుందురా? అన్నిమతాలలోమాత్రము ఉండరా?

నేరముచేయుజాతులలో ఈక్రింది జాతులలోని ౬౭౯౯ మందిపై పోలీసు, కావలా యుంచినారట. లంబాడీలు వడ్డర్లు, యెరుకల, కురవ, కైకాడీలు, పత్తరువాళ్లు, పార్ధీలు, దొమ్మర్లు, ఎర్రముష్టివాండ్లు, ఘాంటావారు, ఏనాదివాండ్లు, కమ్మకాపువాండ్లు, చెంచెలవాండ్లు వీరు నేరముచేయుజాతివారట! కమ్మకాపువారు కూడా ఈ పట్టికలో చేరినారు!!

ప్రతిజాతిలో సజ్జనులున్నారు. ప్రతిజాతిలో దొంగలు, నీచులు కలరు. మాట్లాడితే పొడుస్తానుచూడు అని జంబియా ఝుళిపించు కొన్నిజాతులుకూడా కనుపించుచున్నవి. మత కలహాలలో ఘోరాలనుచేసేవారు ఎట్లుమంచివారు? వారేజాతికి చెందినవారో ఆజాతి నేరములజాతి కానేరదా? విద్యావంతులన బడు కళాశాలలలోని విద్యార్థులలో కైలుడబ్బాలు పగులగొట్టేవారు, అధికారులను హాకీకట్టెలతో మోదేవారు, నానావిధాల అల్లరులు చేయువారు కానవచ్చుచున్నారు. వారందరు నేరములుచేయునివారేనా? లంబాడీలు ఎరుకల ముష్టి ఏనాదికులాలలో పుట్టినగర్వాచారానికిలోడు కులములకులమే నేరముచేయుకులమని సంఘములోవారికి నైచ్యత కలిగించుట సంఘానికి చాలా అపకారమగును. ఈకులాలవారిగా నేరములను అంటగట్టుపద్ధతిని ఇకనైనా తొలగించి నేరముచేయు వ్యక్తులెవరైనావారికే వ్యక్తిగతముగా అవసరమగు నిరోధక చర్యలు తీసుకొనవలెనేకాని యీపూర్వశతాబ్దమునాటి మొగలాయి పద్ధతిని రద్దుచేయవలెను.

రాష్ట్రములో పోలీసు జవాను మొదలుకొని ఉన్నత పోలీసు అధికారి వరకు మొత్తము ౧౪౬౮౭ మంది కలరు. ఇందుసంస్థానాలు జాగీర్లు చేరలేదు. అవికూడా కలిపినచో ఇంచుమించు ౨౦౦౦౦ పోలీసు సిబ్బంది ఉండునని చెప్పవచ్చును. ఖాల్సా పోలీసు శాఖపై నివేదికాకాలములో ౪౨ లక్షల చిల్లరపైకము వ్యయమయ్యెను.

ఈనివేదికలో సంస్థాన జాగీరు ఇలాఖా పోలీసుశాఖాస్థితిగతులముచ్చట యేమిన్నీ లేదు. కొంతకాలము క్రిందట సంస్థానాలలో పోలీసు అధికారులు తీసివేయబడునని వదంతియుండెను. సంస్థానాధిపతులకు పోలీసు అధికారం చాలా ముఖ్యము. వారిద్వారా, వారిసౌఖ్యము, వారిఆదాయము, వారిపన్నులవసూళ్లు, వారిదర్పము అంతయు వారిపోలీసు అధికారముపై ఆధారపడియుండును. వారు దానిని వదలుకోరు. బహుశా వారికాంక్షలకే బలముదొరకుచుండును. ఏదిఏమైనను జాగీరుపోలీసులు, వారుచేయు పనులు, వారిపై అగుచున్న వ్యయము, మున్నగు వివరాలనుకూడా ముందునివేదికలలో చేర్చ కలకని కోరుచున్నాము.

హైదరాబాదు అటవీశాఖా నివేదిక (౧౩౪౯ ఫసలి)

నివేదికాకాలములో ౧౩౪౯ నాటి అటవీశాఖా నివేదిక ప్రకటింపబడినది. అందలివిశేషము ఏమనగా అడవిలో క్రొత్తతోట్లువేయబడినవి, మహబూబాబాదు అడవి గా యిదివరలో ౩౯౨ చదరపుమైళ్ళవైశాల్యముండెను. ఇప్పుడు ౧౨౨౨ చదరపుమైళ్ళవైశాల్యము పెంచబడినది ఆదిలాబాదు కరీంనగరు జిల్లాలో శాంతపరిస్థితులేర్పడినందున అడవిలో విశేషముతోట్లుయేర్పాటుచేయుటకు కోరుకొన్నారు. ఇప్పుడుఅడవిలో ౧౪౬ మైళ్లరోడ్డును ౫౩౩౪౯ రూపాయిలను వ్యయముచేసినిర్మించినారు. దావాగ్నినుండి అడవినిరక్షించుటకు ౧౨౫౩ వ్యయముచేసినారు. ౩౩౦౫౯ యకరములు అగ్నినుండిరక్షించినారు. ౬౧౧౦ యకరములలో క్రొత్తఅడవినిపెంచినారు. అందులోముఖ్యముగా బొంగులను అగుదొరవుకనికి వచ్చుచెట్లను పెంచినారు.

౧౩౪౯ ఫసలీలో అటవీశాఖయొక్క మొత్తముఆదాయము ౧౭౬౬౩౫ మరి ౧౩౪౯ ఫసలీలో ౧౪౦౧౨౩౦ ఆదాయమువరకు పెరిగినది. వ్యయము ౭౭౫౭౬౪ రూపాయిలు నుండి ౯౭౬౪,౯ వరకుపెరిగినది. మహబూబాదులో ఉండే అడవిపాఠశాల స్థిరపరుబడి ఇల్లెందుకుమార్పుచేయబడినది. అచ్చటనొక పరిశ్రమకేంద్రము యేర్పాటుచేసి అడవిపరిశ్రమను నేర్పింతురు.

హైదరాబాదు సివిల్ సర్వీసులో కృతార్థులు

జూలై౧౯౪౧లో జరిగిన తుదిపరీక్షాఫలితములో ఈక్రిందివారు హెచ్-సీ-యస్లో కృతార్థులైనారు. అట్టివారిక్రిందివిధముగా నున్నారు-వారిని ఏశాఖలో నియామకంచేసినారో అదియును తెలుపబడినది.

పేరు	శాఖ
ఓట్సు	రెవెన్యూశాఖ
ఖుర్షీదలీఖాన్	పైనాన్సు ,,
మిర్జాముస్తాయిద్దీన్ అహమదు	పోలీసు ,,
ఖాజాఅబ్దుల్ గపూరు	రెవిన్యూ ,,
అబ్దుస్సలాంఖాన్	పోలీసు ,,
సదర్వేషలంబాద్రి	పైనాన్సు ,,
మెహ్దీఅలీ	రెవెన్యూ ,,
సఖాజానుమొయినుద్దీన్	జ్యుడిషల్ ,,

బందిపోటుదొంగతనము

ఔరంగాబాదుజిల్లాలో ౧౩ సెప్టెంబరునాడు ముర్తిజాపేట్గ్రామములో కొందరుబందిపోటుదొంగలు ఒకకైశ్యఉద్యోగియింటిలోబడి దోచుకొనిపోయిరి.

స్థానిక వార్తలు

హత్య

హైద్రాబాదునగరములో ఒకఅరబ్బువాడు కొందరిపైబడి కత్తితోపొడిచెను. అయిదుమందికి దెబ్బలుతగిలి ఆస్పత్రికిచికిత్సకైపంపబడిరి. అందొకడుచనిపోయెను, ఇంకొకడు చావుబ్రద్ధముగానున్నాడు ఇంతపనిచేసినఅరబ్బువాడు పిచ్చెత్తియున్నాడోయని పోలీసులు [illegible]

సర్ మిర్జాఇస్మాయిల్ గారు

వీరు అక్టోబరుమొదటివారములో హైద్రాబాదుకు రానున్నారని తెలియుచున్నది.

కెమికల్ వైద్యద్రవ్యములకంపెనీ

హైద్రాబాదులో పైకంపెనీఒకటి ౫ లక్షల మూలధనముతో ఏర్పాటుకానున్నది, ఒకలక్షప్రభుత్వమువారుఇయ్యనున్నారు-

యుద్ధపరిశ్రమలు

హైదరాబాదులో యుద్ధపరికరాలను సిద్ధముచేయు కొన్ని పరిశ్రమాలయములను ప్రధానామాత్యులును గౌ౹౹ రెసిడెంటు గారున్ను ౨౦ సెప్టెంబరునాడు పరీక్షించిరి. ఈపరిశ్రమాలయములో పనిచేయుయువకుల శ్రద్ధనుచూచి ఇరువురు చాలాసంతోషించిరి.

నిషిద్ధగ్రంథాలనేరము

హైదరాబాదునగరములో అఫజల్ గంజులో వ్యాసప్రస్తకాలయములో బన్సీలాల్ అనువారు నిషిద్ధగ్రంథాలను ఉందుకొన్నందున పోలీసువారుపట్టుకొని కోర్టులోనిలబెట్టిరి- బన్సీలాల్ గారు జమానతుపైబయటపడినారు-

బహద్దరుయారుజంగుగారు

వీరు నాందేడులో జారీచేయుచున్నారు-జారాకుపెట్టుటకుప్రాధాన్యము మ-ఖు-ల-నిజాం ప్రభువుగారినిదర్శించుకొనిరి-

కర్ణాటక చర్మాసంఘము

గద్వాలలో పైసంఘమువారు రాటాలుఉచితముగానిచ్చి నూలుఅమ్మించుచున్నారు- ఈ సంఘానికి శ్రీమంతు గద్వాలమహారాణీ బహద్దరుగారు ౬౦౦ రూపాయిలదానముచేసిరి- పైమొత్తముతో ౩౦౦ రాటములుకొని బీదలకుపంచిపెట్టుటకైయిచ్చియున్నారు-

ప్రజారోగ్యపత్రిక

౧౩౫౧ ఫ౹౹ ఆజారుప్రారంభమునుండి హైద్రాబాదునగరమునుండిప్రజారోగ్యము అనుపేర ఒకఉర్దూపత్రిక పత్రికనుపడుకులకు సహాయపడనేర్పాటుచేసినారని తెలియవచ్చుచున్నది.

అరబ్బులదుండగాలు

ఇద్దరుఅరబ్బులు,మయ్యదుమహమ్మదుబిన్ అలీఅనువాడును అహమ్మదుబిన్ సాలాఅనువాడును దొంగసారాయిని హైద్రాబాదునగరములో నిచెన్నరాయనిగుట్ట ప్రాంతాలలోఅమ్ముచుండిరట- వారినిపట్టుకొనుటకై మహమ్మదుమషరఫుద్దీన్ అను చౌకీదారువచ్చెను- పాటలో అతనిపై అరబ్బులుపడికొట్టి గాయపరిచి పారిపోయిరి- ఈఅభియోగమును శ్రీయుత పింగిళివెంకటరామారెడ్డి సెషన్ జడ్జీగారిన్యాయస్థానములో ప్రవేశపెట్టబడెను- నిందితులపై నేరముస్థిరపడినదని తీర్పుచెప్పుచు న్యాయాధికారిగారు నిందితులకు ఐదేండ్లకెయిలుశిక్షవిధించిరి-

ఫకీరు నిబంధన

సిమ్లా, సెప్టెంబరు౧౯

కొండజాతులు నివసించుప్రదేశాలలో ప్రయాణికులతో ఇల్లలోకినను అడ్డుకొనకుండ స్వేచ్ఛగా పోల్లనివ్వవలసినదనియు, హిందువులనుకొండజాతులు ఎత్తుకొనిపోకూడదనియు ఇపీఫకీరుతరపునఅనుచరులకు నిబంధించినట్లు ఒకవదంతిబయలు దేరినది

బన్నులలో ప్రయాణముచేసే ముస్లింప్రయాణీకుల అస్తులనుకూడాకొండజాతులు దోచుకొంటున్నందున ఇపీఫకీరుఅనుచరులు ఆగ్రహించగా అందువలన ఫకీరుపైవిధముగా నిబంధనలుచేసినట్లు తెలియుచున్నది-

జబ్బల్పూర్ సత్యాగ్రహికి కఠినశిక్ష

జబ్బల్పూర్ సెప్టెంబరు ౧౯

బేటుల్ గ్రామనివాసి సోమదత్తా ఆనేసత్యాగ్రహి సెప్టెంబరు ౬ వతేదిని సత్యాగ్రహంజరిపినందుకు అతనికి మూడునెలలశిక్షకు విధింపబడెను- జవహర్లాల్ పాటీదార్ (కట్ని) గంగాధర్ (అలీపూర్) వీరుఉభయులు వారివారి ప్రదేశాలనుండి ఢిల్లీకి వెళ్లుచుండగా వారిని సంయుక్త రాష్ట్రపోలీసులు ఒకరిని జబ్బల్పూరుకు రెండవవారిని బేటుల్ కు పంపివేసినారు- అక్కడవారిని అధికారులు నిడుదలచేసినారు-

హైదరాబాదు బజారు ధరలు

తేది ౧౯-౧౨-౫౦ ఫ.

పల్లా ౧కి ౧౨౦ శేర్లతూకము ధరలన్నీ హాలీ లే.

వస్తువు	పల్లా ౧కి ధర రూ	అ	పై	
కించిడిపాంబుక్లు	౨౩ నుండి ౨౪౪			
సంబక్లు	౨౩	౦	౦	
ఢిల్లీతోగాలు	౨౨	౮	౦	
రాంపాగర్లు లేవు	౨౧	౮	౦	
నావగ్రాం	౨౦	౪	౦	కొత్త
,,	౨౨	౦	౦	పాత
అర్కాటి	౨౧	౮	౦	కొత్త
,,	౨౨	౮	౦	పాత
కోపాముకి	౨౦ నుండి ౨౦ వర			
బుడుములు	౧౩	౦	౦	
దేశావరి	౨౦	౦	౦	౧౯ వరకు
గోధుమలు				
శర్బతి	౨౨	౮	౦	
బన్సీ	౨౨	౦	౦	౧౯ వర!
అమ్మారి	౨౦	౦	౦	
పొటియా	౧౯	౦	౦	
ఎర్రగోధుమలు	౧౮	౪	౦	
జొన్నలు				
తెల్ల జొన్నలు	౧౦ నుండి ౧౦౪ వరకు			
పచ్చజొన్నలు	౧౦	౪	౦	
మడికట్టు జొన్నలు	౧౦, ౯	౮	౦	
శెనగలు	౧౩౦ వరకే ౧౩౪ కే			
కందులు తెల్లవి	౧౦	౦	౦	
మినుములు	౧౨	౦	౦	
అంకలు	౧౪	౮	౦	
సజ్జలు	౧౦	౪	౦	
పప్పులు				
శెనగ పప్పు	౨౩	౦	౦	
కంది ,,	౧౩	౬	౦	
పెసరశెనగ ,,	౨౧, ౨౨	౮	౦	
అంక ,,	౧౮	౧	౦	
మినుప ,,	౨౧	౦	౦	
పెసర ,,	౨౦	౦	౦	
బెల్లము	౧౫ నుండి ౧౪ వరకు			
ఉప్పు	౧౨, ౧౧	౮	౦	
ఉల్లిగడ్డ	౧౬ నుండి ౧౯ వరకు			
పసుపు కుంచెడు	౨౦ నుండి ౧౨ వరకు			
చక్కెర మణుగు [౪౦ శేర్లు]				
జావా ,,	,, ౧౪	౦	౦	
బొంబాయి ,,	,, ౧౩	౧౪	౦	
మద్రాసు ,,	,, ౧౩	౧౫	౦	
నిజామాబాదు ,,	,, ౧౩	౧౨	౦	
ఎర్రచక్కెర ,, పల్లా	౧౩, నుండి ౧౫ వరకు			
దర్గచక్కెర ,, ౪౦ సే.	౧౬	౧౨	౦	
ఎల్లిగడ్డ మణుగు ౧౨ సే.	౫	౮	౦	
అల్లం ,, ,,	౪	౧౨	౦	
మణుగు ౧౨ సే				
కొబ్బరినూనె ,,	౪	౮	౦	
కుసుమనూనె ,,	౫	౦	౦	
నువ్వులనూనె ,,	౪	౦	౦	
వేరుశెనగనూనె ,,	౩	౧౦	౦	
కిరోసీన్ (గ్యాస్) ,,డబ్బా ౧కి	౪-౧౨-౦			
నెయ్యి మణుగు ౪౦ శేర్లు				
బిదరు నెయ్యి ,,	౭౦	౦	౦	
తెలంగాణా ,,	౫౭	౦	౦	
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧	౬	౦	
బంగారు తులా ౧కి	౫౦	౮	౦	
వెండి ౧౦౦ తు	౭౧	౪	౦	
,, తులా౧కి	౦	౧౧	౬	
సవరీన్ ౧కి హాలీ రూ-	౩౩	౮	౦	
మారకం				
హాలీకి కల్దార్లు	౧౬	౩	౬	
కల్దారుకు హాలీలు	౧౬	౧	౬	
ఆముదాలు బస్తా	౧౦	౮	౦	
వేరుశెనగ ,,	౯	౪	౦	
నువ్వులు పల్లా ౧కి	౮	౪	౦	
పప్పు ,,	౧౨	౦	౦	

గమనిక:—

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము. అయినను ఏవైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారు,

దేశంలోనిర్బంధ చర్యలు

పంజాబుకిసాన్ సంఘాధ్యక్షునితోకలిసి పంజాబురాష్ట్రి లోని కిసాన్ ప్రచారకులను ఆరుగురిని భారతదేశరక్షణనియమాలక్రింద వారివారి గ్రామాలనువదలి రెండునెలలువెళ్ళకూడదని పోలీసువారు ఆజ్ఞలొసగినారు—

కలకత్తాలో రహస్యపరిశోధనశాఖ పోలీసులు సెప్టెంబరు ౧౩వ తేదిన నగరంలోని వివిధప్రదేశాలలో పండ్రెండుఇండ్లు సోదాలుచేసికమ్యూనిజం సంబంధమైనగ్రంథాలను స్వాధీనపరచుకొనినారు— ఇండ్లు, వసతిగృహములు, ముద్రాలయములు మున్నగుప్రదేశములలో ఆరుగురు అరెస్టుచేయబడిరి మధ్యరాష్ట్రింలో గాజీపురపాలకసంఘాధ్యక్షుడును హిందూమహాసభ నాయకుడును అగుద్వారకాప్రసాదు శ్రీవత్సవగారు గాజీపురమునకు సాగోరులోకే ఉండవలెనని ఆదివరలో సాగోరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుఆజ్ఞ చేసియుండెను. దానిని వారుఉల్లంఘించినందువల్ల వారిని సెప్టెంబరు ౧౩వ తేదిరాత్రి అరెస్టుచేసి భారతదేశరక్షణ నియమాలక్రింద జబల్పూరు సెంట్రల్ జెయిలుకు పంపించినారు—

విడుదలలు

భారతదేశరక్షణ నియమాలక్రింద అభియోగము మోపబడి విచారణలోనున్న 'విప్లవ' పత్రికసంపాదకుడగు యశపాలుని అజ్మీరునగర మేజిస్ట్రేటు సెప్టెంబరు ౧౩వ తేదిన విడుదలచేసినారు—

పంజాబురాష్ట్రములో హోషియారుపూరుజిల్లాలో ఒకగ్రామమందు సత్యాగ్రహముచేసిన రాం ఏండ్లసత్యాగ్రహికి విధించబడిన ౧సంవత్సరం కఠినశిక్షను, రు ౨౦౦ల జుర్మానా నామన్సూర్పు లాహోరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగారిసన్నిధిలో హైకోర్టుబార్ అసోసియేషనువారు చేసినవిన్నపమును పురస్కరించి న్యాయమూర్తిగారు ఆసత్యాగ్రహి అనుభవించినశిక్షాకాలము పోనుమిగతకాలమును జుర్మానానుగద్దుచేసినారు—

అనారోగ్యకారణములవల్ల భగత్ బిషిలాల్, జగన్నాథ్ అనుఇరువురు సత్యాగ్రహులను పంజాబుప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయుటకు ఆజ్ఞఇచ్చినారు—

మహార్షి పేమకోంతక్ అనువారు శిక్షాకాలముపూర్తికాగా ఆమెనువిడుదలచేసిరి— ఆమె గాంధిగారిని దర్శించదలచినది—

పంజాబురాష్ట్రంలోనే గుర్దాస్‌పూరు కాంగ్రెసుసత్యాగ్రహి నారాయణసింగు గారిపై విధించబడిన ౧౦నెలలకఠినకారాగారవాసశిక్షను, రూ ౩౦౦ల జుర్మానానామన్సూర్పు పంజాబుహైకోర్టులో బార్ అసోసియేషనువారు మనవిచేసినందుకు ఫలితముగా, హైకోర్టున్యాయమూర్తి బాకెట్ గారు ఆసత్యాగ్రహి ఇంతవరకును అనుభవించినశిక్షాకాలముపోను మిగతదానినిరద్దుచేసిరి—

బెంగాలుమంత్రిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ప్రతిపాదనయత్నము

బెంగాలుప్రభుత్వమందు ఆర్థిక, కార్మిక, వాణిజ్యశాఖలమంత్రియగు సుహ్రావర్ది గారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును సెప్టెంబరు ౧౬వ తేదిన ప్రతిపాదించగలరని అసెంబ్లీసమావేశమునకు చాలమందిచూడవచ్చిరి— కానిసాయంకాలం ౪ గంటలకు డిప్యూటీస్పీకరు గారువచ్చి, స్పీకరుగారే ఇటువంటి ముఖ్యతీర్మానమునుగూర్చిన తీర్పును వడిపించుట అవసరమనియు, అట్టిస్పీకరుగారు అనారోగ్యముగా ఉన్నందువల్ల అసెంబ్లీసభను సెప్టెంబరు ౧౭వ తేదినాటికి వాయిదావేయుటమైనదనియు ప్రకటించిరి— ఇట్లువాయిదావేసినందుకు అసెంబ్లీలోఅనేకపార్టీలసభ్యులు (ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షసభ్యులు, ఫజ్లుల్ హక్ గారితోడ అభిమానంగలసభ్యులు) అసమ్మతితెల్లడించిరి—సుహ్రావర్దిగారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించెదమని ౧౫నుండి అసెంబ్లీసెక్రెటేరియట్ కార్యాలయానికి తెలిపియుండిరి— సెప్టెంబరు ౧౬వ తేదిన ప్రభుత్వభవనంలో అసెంబ్లీలోని వివిధపక్షాలనాయకులు, మంత్రులుగవర్నరుగారిఅధ్యక్షతనసమావేశమై సెప్టెంబరు ౧౭వ తేదితో ఈసారికి అసెంబ్లీసమావేశములను ముగించి, మరలనవంబరులో సాగించునట్లునిర్ణయించిరి—

షాజహాన్‌పూరుజిల్లాబోర్డు సభాసభ్యుడు శ్యాముసుందర్‌లాల్, జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ సంయుక్తకార్యదర్శి రామరత్నలాల్ గారలకు డ్యూటీ దూరాసమీపంలో సత్యాగ్రహం చేసినందుకు సెప్టెంబరు ౧౫వ తేదిన మరియొక సంవత్సరం కఠినశిక్ష విధించబడినది.

కాశీలో ముగ్గురు కాంగ్రెసువాదుల అరెస్టు

కాశీ, సెప్టెంబరు ౧౭—

కాశీ, గోరఖ్‌పూర్ డివిజనులకు కాంగ్రెసు ఇన్స్పెక్టరుఅయిన రాజ్ విహారిసింగుగారు, కాశీజిల్లా సత్యాగ్రహసంఘనియంత రామ్‌నరేశసింగు గారును నేటిదినం భారతదేశరక్షణనియమాలలో ౧౨౯—వ నిబంధనక్రింద అరెస్టుఅయిరి—

కాశీలో రాష్ట్రీయకుమార విద్యాలయంలో ఉపాధ్యాయులైన వింధ్యేశ్వరప్రసాదు గారు కూడానిన్నసాయంకాలం పైనిబంధనక్రింద అరెస్టు అయిరి.

రహస్యపరిశోధనశాఖ పోలీసులు పైముగ్గురి యిళ్ళలోనూ సోదాలుజరిపిరి— రాజవిహారిసింగు, రామ్‌నరేశసింగుయిళ్ళలోనుండి పోలీసులు కొన్ని పత్రాలను స్వాధీనపరుచుకొనిరట

గాంధి జయంత్యుత్సవ విశేషములు

అహమ్మదాబాదు సెప్టెంబరు ౧౭—

"ప్రస్తుతం గాంధిమహాత్ముడు సాగించుచున్న అహింసాత్మకమైనపోరాటమునందు విముఖులెందరేదు—అహింసాత్మకమైన పోరాటములోనిమహిమనుగురించికూడా గాంధిమహాత్ముని విశ్వాసం తప్పలేదు" అని నేటిసాయంకాలం గాంధిమహాత్ముని ౭౩వజన్మదినోత్సవ సందర్భంలో గొప్ప బహిరంగ సమావేశంలో మహాదేవదేశాయిగారు చెప్పిరి—

కాంగ్రెసు ఎంతోజాగ్రత్తగా సమాలోచనలు జరిపి నిశ్చయించుచున్నమీదనే కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలు రాజీనామాచేసినట్లూ, కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహోద్యమాన్ని ప్రారంభించినట్లూ మహాదేవదేశాయిగారు తెలిపిరి— అందువలన అధర్మపు యుద్ధం సమాప్తిచెందునంతవరకైనా కాంగ్రెసుప్రారంభించిన ఉద్యమాన్ని విరమించవీలుపడదని మహాదేవదేశాయిగారు అనిరి.

గాంధీగారు బోధిస్తున్న ఖాదీతత్వాన్ని చీనాదేశంగ్రహించినదనీ, అక్కడమిల్లులులేనిపోగా ప్రజలు బట్టలఉత్పత్తినిమిత్తం రాట్నాలనుపయోగిస్తున్నారనీ మహాదేవదేశాయిగారు తెలిపిరి.

క్రొత్త ఖాదీ భాండారమునకు గాంధీజీ సందేశము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు ౧౭—

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినసందర్భంలో బొంబాయిలో మహారాష్ట్రచరఖాసంఘం. అఖిలభారత గ్రామపరిశ్రమలసంఘంవారి సంయుక్తయాజమాన్యమునఒకఖాదీభాండారాన్ని స్థాపించినారు.

ఈఖాదిభాండార ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో గాంధీగారు యీక్రిందిసందేశాన్ని పంపినారు

"ఖాదీని వ్యాప్తికలిగించు నిమిత్తం యీసంఘంవారు జరుపుతున్నయత్నాలను ప్రోత్సహించవలసినదే—చక్రమండలానికి సూర్యుడు ఎట్లుప్రధానమో గ్రామపరిశ్రమలకుకూడా రాట్నం ప్రధానంకాదా? గ్రామపరిశ్రమలులేనిదే ఖాదీ వ్యాప్తిచెందలేదు—ఖాదీలేనిదే గ్రామపరిశ్రమలను గురించితలపెట్టనైనా వీలులేదు.మీయత్నాలకు తగినంతఫలం లభించుగాక"

మహాఘనత వహించిన నిజాం సర్కారు వారి విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ హైదరాబాదు—దక్కన్

ప్రకటన.

విద్యుచ్ఛక్తి నుపయోగించు ప్రజలకు యిందుమూలకముగ తెలియజేయడమేమనగ ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగ సప్లయిచేయుటకు వీలులేదు. కాబట్టి యీసంవత్సరము రాబోవుదీపావళి ఉత్సవమునకు అధికముగ కావలసిన టెంపరరి దీపములకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిచేయుటకు వీలుండదని తెలుపుట కెంతయు విచారకరము.

హెచ్. సి. హెచ్. అరంస్టెడ్,

డైరక్టర్

ఎలెక్ట్రిసిటి డిపార్టుమెంట్.

భారతదేశపు పరిశ్రమలు పంటలు

సిమెంటుపరిశ్రమ

ఈపరిశ్రమ పెద్దఎత్తుమీద భారతదేశంలో ౧౯౧౪ లో ప్రారంభమయ్యెను అప్పటినుండి వేగముగా వృద్ధిపొందినది. ఇప్పుడు ౨౦ కంపెనీలు పనిచేయుచున్నవి. అవి సంవత్సరము ౧ కి౧౦ లక్షలటన్నుల సిమెంటు తయారుచేయుచున్నవి భారతదేశపుసిమెంటు అనేకరకములలోతయారగును. ఇదిచాలా శ్రేష్ఠమైనదగుటచే బయటిదేశాలనుండి సిమెంటుదిగుమతులకు ఈదేశంలో చోటులేకుండాపోయినది. భారతదేశంలో చాక్లయిటుఅనుపదార్థము ఎక్కువగాదొరకును, దానిని ఉపయోగించిచేసినయెడల గట్టిపడిపోవుసిమెంటును తయారుచేయవీలగును, ఇప్పుడు అట్టిసిమెంటు ఎక్కువగాతయారుకావచ్చును. ఇంకను ప్రత్యేకరకముల సిమెంటులుచేయుటకు భారతదేశంలో ఎక్కువగానుండే మెగ్నెసైటులు ఎక్కువగాఉపయోగించగలవు.

మైకా

అభ్రకపురేకులఉత్పత్తియందు భారతదేశము ప్రపంచమందు అగ్రస్థానమువహించినట్టిది. ఈ అభ్రకము బీహారురాష్ట్రములో హజారీబాగు, గయాజిల్లాలలోను, మదరాసురాష్ట్రములో నెల్లూరులోను, మదరాసులోనుతక్కినజిల్లాలుకొద్దిగాను, టోంకుసంస్థానంలోను, రాజపుత్రస్థానంలో అజ్మీరు మెర్వారాలోను గనులనుండితీయబడును. భారతదేశపుఅభ్రకంలో ప్రతిశతి ౭౦ వంతులు బీహారులోను, తక్కినది నెల్లూరులోనుదొరకుచున్నది బీహారులోదొరకే "బెంగాలురుతీ" అనుఅభ్రకము చాలాశ్రేష్ఠమైనది, దీనిని ఆడవిజాతులవారు, విశేషముగాస్త్రీలు, మొదట ఇనుపకొడవళ్లతో చాలఅందముగా రేకులుగాతీర్చెదరు. అందువల్ల విదేశాలవారలుకూడ గనులలోనుండి తీసినఅభ్రకపుముద్దలను భారతదేశానికి పంపించిరేకులనుగాచేయించి తిరిగి తీసికొనిపోవుచున్నారు. భారతదేశములో అభ్రకమును ఎన్నిరూపంబులయిండ్లుగా అలంకారములకును, మందులకును వాడుచున్నారు.

గ్లాసుపరిశ్రమ

౧౯౧౪లోజరిగిన మహాసంగ్రామానికిపూర్వము భారతదేశంలో సంవత్సరం ౧కి ౭౦౦౦౦౦లు విలువగలగ్లాసుసామాను ఉత్పత్తి అయియుండెనని అంచనావేసియున్నారు.

౧౯౮౧లో రూ ౧౮౦౦౦౦౦౦ల విలువగల గ్లాసుసామాను ఉత్పత్తిఅయినట్లు టారిఫ్‌బోర్డువారు అంచనావేసినారు. ఇప్పుడుఎంతతక్కువగా అంచనావేసినను సంవత్సరము ౧కి దాదాపు రూ. ౨౦౦౦౦౦౦౦ల విలువగలగ్లాసుసామానుఉత్పత్తియగుచున్నది. ౧౯౧౪కుముందు మొత్తము భారతదేశానికి కావలసిన గ్లాసుసామానులో ౮౦ భాగముమాత్రమే ఈదేశంలో తయారగుచుండ, ఇప్పుడుకావలసినదానిలో సగముభాగము భారతదేశంలో నేతయారగుచున్నది.

కాగితపు పరిశ్రమ

వెదురునుంచి కాగితములనుచేసేగుజ్జు తయారుచేయుట భారతదేశమునకు ప్రత్యేకలక్షణము. ౧౯౨౫లో ౫౧౫౦౦౦ టన్నులవెదురు భారతదేశములో లభించునని అంచనావేయబడియుండెను. కానియిప్పుడు ౬౦౦౦౦ టన్నులకుపైగాదొరకుచున్నది. వెదురుకుతర్వాత గడ్డితో కాగితపుగుజ్జునుచేయుదురు. ఇందుకు సబాయిగడ్డిఅను దానిని వాడెదరు. ఇదిఎక్కువగా సంయుక్తరాష్ట్రములోను, బీహారులోను, ఒరిస్సాలోను, పంజాబులోనుగలదు.

ప్రత్తిపంట

భారతదేశంలో విక్రయానికై పండించేపంటలలో ప్రత్తిపంట చాలముఖ్యమైనది, ప్రపంచంలో ప్రత్తిపండించేదేశాలలో భారతదేశానికి రెండవస్థానము. ప్రతిఏటఇక్కడ ౩౦౦౦౪౦౦ పౌనులప్రత్తి పండించబడును అందులో దాదాపు సగము బయటికిపంపించబడును. దానివల్లరూ ౨౪౫౫ లక్షలమొదలుకొనిరూ ౩౭౦౪ లక్షలవరకువచ్చును.

జనుము

ప్రత్తితరువాత జనుముచాల ముఖ్యమైనపంట- ఇది బెంగాలు, అస్సాం, బీహారు, ఒరిస్సాలలో తప్ప మరిచటను ఎక్కువగాపండదు. మొత్తం ఈదేశంలోనిపంటలో నూటికి ౯౦ పాళ్ళు బెంగాలురాష్ట్రంలో పండును.

మాలవ్యా పండితుని స్వాతంత్ర్య ప్రబోధము

మాలవ్యాపండితుడు ఇదివరలో గావించిన ప్రకటనప్రకారము కాశీలో సెప్టెంబరు౧౫వతేదిన టౌనుహాలులో గొప్పబహిరంగసభజరిగెను- పండిత మాలవ్యా గారుపన్యసించుచు "మనదేశము, మన రాజ్యము" ఉండవలెనని ప్రబోధించిరి- పూర్వపు మహాయుద్ధంలో భారతదేశమునుండి సైనికసహాయమునుపంపినపుడు బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రియగు ఆస్క్విత్ గారు చెప్పినమాటలను వారు జ్ఞాపకముచేసిరి- మనమును (భారతీయులము) వారును (బ్రిటిషువారు) సకలప్రపంచసమానసౌభాగ్యము నకునుసంయుక్తముగ ధర్మకర్తలమని ఆస్క్విత్ గారనియుండిరి. ఆయుద్ధ విజయకీర్తిలో భారతీయులును భాగస్వాములని వారనియుండిరి- ప్రపంచములో స్వాతంత్ర్యపక్షమునకు కలిగిన జయములలో నెల్ల అది ఆశ్చర్యకరమైనదని చెప్పిరి-వారుచెప్పిన మాటలనుబట్టి భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమునిత్తురని తలంచితిమిగాని, అప్పటినుండి ఇప్పటికిఇరువదేండ్లయినను, ఆయాశలు సిద్ధించలేదని-మాలవ్యాగారుచెప్పిరి-ఇపుడుకూడ యుద్ధముప్రారంభమైన రెండేండ్లనుండికూడ భారతదేశముయొక్క సేనలు అనేక కేంద్రములయందలి విజయములకు సహాయముచేసినవనిరి. ఇందుకు ప్రతిఫలముగా భారతదేశము బ్రిటనుకులోబడిన దేశముగాక స్వతంత్రదేశమనియు, యుద్ధానంతరము భారతదేశమునకు బ్రిటనుహోదాతో సమానమగు హోదాఇవ్వబడుననియు ప్రకటించవలెనని భారతీయులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు- కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వము అధికారవిసర్జనకు నిశ్చయించుకొనలేదని కనిపించుచున్నదని వారుచెప్పిరి. తుదకు వారిట్లుచెప్పిరి: నాదేశీయులారా! చర్చిల్ గారుమిమ్ములను మోసపెట్టగోరుచున్న అంతస్థులో అణగియుండుటకు మీరు సంతృప్తులైయున్నారా! బ్రిటను అనుభవించుచున్నటువంటి స్వాతంత్ర్యము మీకుకావలయునా? మీకు అట్టిస్వాతంత్ర్యముకావలసినచో చర్చిల్ గారిప్రసంగములవల్ల విచారపడవద్దు-మీస్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు మీరు సంసిద్ధులైయున్న చాలును,' మీలోమీరు ఐకమత్యముగలిగియున్న చాలును, మీరు చేయవలసిన త్యాగములకు మీరుసిద్ధపడిన చాలును- మీమనోభీష్టము నెరవేరగలదు-మంచితరుణ, దేశసేవాదీక్ష మీకుండవలెను-"

ఉపన్యాసానంతరము మాలవ్యాగారు ఇదివరలో సూచించియుండినటువంటి తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి- ఆతీర్మానముల ప్రతియొకటి వైస్రాయి గారికి పంపబడినట్లు తెలియుచున్నది.

ఆతీర్మానాల ప్రతులలో ఒకటి బ్రిటిషు మంత్రివర్గమందు డిప్యూటీప్రధానమంత్రియగు సి-ఆర్ అట్లీగారికిని, వైకౌంట్ సేమ్యూయల్ మున్నగు పార్లమెంటు సభ్యుల కొకటియు పంపబడినట్లు తెలియుచున్నది-

---

పూనా జిల్లాకాంగ్రెసుఅధ్యక్షుని రాజీనామా

పూనాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క అధ్యక్షుడగు యన్-జి-గోరే గారు తానుఇప్పటిసత్యాగ్రహములో చేరలేననుచు సత్యాగ్రహుల పేరులపట్టికలోనుంచి తనపేరునుతొలగింపజేసి తనఅధ్యక్షస్థానమునకు రాజీనామానిచ్చినాడు.

ఇండియాలో మోటారు పరిశ్రమ

బ్రిటిషువారి ఆటంకమునకు ఖండన

బొంబాయి, సెప్టెంబరు ౧౩

వాల్‌చంద్ హీరాచంద్ గారు యిట్లువిమర్శించినారు.

ఇండియా మోటారులు తయారుచేయడం యుద్ధసహాయకార్యములలో నొకటికాదన్నట్లుగా అమెరీగారు మాట్లాడుచున్నారు. విదేశ్లనుండి ఇండియాప్రభుత్వంవారికి యీమోటారుపరిశ్రమ ప్రణాళికను తెల్పుచుంటిని. యుద్ధంప్రారంభమయినతర్వాత యుద్ధానికి అవసరమయినట్లుగా పరిశ్రమమార్తునని, యుద్ధసహాయకార్యంగా దీనిని చూచుకొనవలెనని కోరితిమి. ఇండియాప్రభుత్వంవారు యీపరిశ్రమయొక్క తమవిధిని నిర్వర్తించుటమాని, తమఅశ్రద్ధను సమర్థించుకొనుటకుగాను, యీపరిశ్రమప్రారంభించుటకుయుద్ధమే ప్రతిబంధకమనుచున్నారు.

యుద్ధంప్రారంభంకాగానే 60000 మోటారులకు 9½ కోట్లరూప్యకల అర్డరు విదేశాలకుపోయినవి. ఇండియాలోపరిశ్రమవుంటే ఆలాభంఇండియాప్రజలకుండదా? క్రొత్తపరిశ్రమస్థాపించుటకు ప్రభుత్వంవారితోడ్పాటు అభిమానంఉన్నచో ఏడుమాసాలలు వ్యవధిచాలును. కనడా ఆస్ట్రేలియాలయొక్క ప్రభుత్వాలు తమప్రభుత్వాలతో ఏర్పాటుచేసుకొని క్రొత్తఇంజనీరింగు ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించి విమానాలయంత్రాలుగూడ తయారుచేయించుచున్నవి. ఆస్ట్రేలియాలో ఇండియాలోనున్న అవకాశాలుగూడలేవు. బెంగుళూరు విమానాల ఫ్యాక్టరీలో ఏడెన్మిదినెలలు ఇండియాప్రభుత్వంతో రాయబారములుజరిపినపిమ్మట వివిధభాగాలను తెప్పించి విమానంగాజత చేసి తయారుచేయగల్గితిమి ఆస్ట్రేలియాప్రభుత్వంమోటారుఉత్పత్తికై ౧౫. లక్షలపౌనులు విరాళము ఇచ్చినంగా. ఇండియాప్రభుత్వంవారు ఏదోసాకుచెప్పి పరిశ్రమను అభివృద్ధి చెందకుండా నిరోధించుచున్నారు. ఈసాకులు విశ్వాసకులు విచారించిన నిలువవు. పెట్టుబడి ద్రవ్యము, కార్యనిర్వాహకులు, కార్మికులు ముడిపదార్థములు కొల్లగా యీదేశములో దొరుకుచున్నను పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందుటకు వీలులేకున్నది,

లండన్, సెప్టెంబర్ ౧౧

కామన్సు సభలో చార్లెస్ అమ్మన్ అను కార్మికసభ్యుడు ఇండియాలో మోటారుపరిశ్రమ స్థాపనకు ఇండియాప్రభుత్వము ఆటంకములు కలిగించినదనియు, అవసరమైన యంత్రములను విడుదల, అమెరికాలో సామగ్రి కొనుటకు డాలర్లుఇవ్వక చిక్కులుపెట్టినదనియుచెప్పి, అట్టిపరిశ్రమస్థాపన యుద్ధమునకు ముందు ఉపయోగము కాదాయని యడిగెను.

అమ్మన్ గారు చెప్పినమాటను అమెరీగారు ఒప్పుకొనలేదు- మోటారుపరిశ్రమ స్థాపిస్తే యుద్ధావసరములకు కావలసిన సంపత్తిని లాగుకొనును- ఇప్పుడు యుద్ధఉత్పత్తికి జరూరుగా కావలసిన కార్మికబలమును, సామగ్రిని తీసుకొనకపోతే ఎమియు ఆటంకముండదనిరి.

సి. రాజగోపాలాచారిగారి చిత్రపటావిష్కరణ

పూర్వము మదరాసురాష్ట్రములో కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడై ప్రధానమంత్రిగా నుండి ఇపుడు యుద్ధప్రతికూలసత్యాగ్రహముచేసి జైలులో శిక్షననుభవించుచున్న సి రాజగోపాలాచారి గారి తైలచిత్రపటమును ఆంధ్రచిత్రకారుడగు శ్రీయుత్ చేమకూర్ గారు రచించియుండిరి. దానిని సెప్టెంబరు౧౪వ తేది సాయంత్రము మదరాసులో త్యాగరాయనగరంలో హిందీప్రచారకసభావరణలో తిరువాన్కూరుదివాన్ సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరుగారు ఆవిష్కరణముచేసిరి. పలువురు ఉపన్యసించుచు రాజగోపాలాచారిగారి గుణములను మెచ్చుకొనిరి.

ఒరిస్సాలో నూతనమంత్రివర్గ నిర్మాణపు కుట్రలు

ఒరిస్సారాష్ట్రంలో కొందరు కాంగ్రెసువారలు ఇతరపక్షాలవారలతోకలిసి మంత్రివర్గమును ఏర్పరచేప్రయత్నములోఉండి కుట్రలు చేయుచున్నట్లు ఒకవార్త తెలిసినది.

"హిందూస్థాన్ టైమ్సు" పత్రికపై కోర్టుధిక్కారాభియోగము

"హిందూస్థాన్ టైమ్సు" పత్రికపై కోర్టుధిక్కారాభియోగమొకటి అలహాబాదు హైకోర్టులో ప్రధానన్యాయాధిపతి సర్ ఎక్బాల్ అహమ్మద్, న్యాII కోలిస్టర్ గారలసమక్షంలో విచారణచేయబడుచున్నది. ఈపత్రికయొక్క ౧౯౪౧ ఆగస్టు ౨వ తేదినాటి సంచికలో "అలహాబాదు హైకోర్టు క్రొత్తప్రధాన న్యాయాధిపతి సర్ ఎక్బాల్ అహమ్మదు గారు సంయుక్తరాష్ట్రములోని అన్ని న్యాయస్థానాలమీదను తనకుగల పరిపాలనాధికారముతో న్యాయశాఖాధికారులందరును యుద్ధనిధులకు ధనమును సమకూర్చవలెనను సర్క్యులరును పంపినమాటనిజమైనచో ప్రజలదృష్టిలో న్యాయస్థానముల ప్రతిష్ఠను తక్కువచేయుపనిని సర్ ఎక్బాల్ గారుచేసిరనవలసివచ్చును- ప్రభుత్వోద్యోగులుకానివారలును, ప్రజాసంఘములును యుద్ధనిధులకు ధనసహాయముచేయుటకిష్టమున్నప్రజలు ధనమొసగవలెననికోరవచ్చును. కానిఇట్లుప్రజలనుకోరుటకు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకశాఖోద్యోగులను నియోగించుటయేతప్పుపని, ఇక న్యాయశాఖాధికారులను నియోగించుటమిక్కిలి గొప్పతప్పు అనుటకేమియుసందేహముతేదు-" అనువిమర్శప్రకటితమైనది. ఇట్టివిమర్శప్రకటించుటకు అంగీకరించినందువల్ల ఈపత్రికసంపాదకుడగు దేవదాస్ గాంధిగారు కోర్టుధిక్కారమను నేరముచేసినాడుఅని అభియోగములోనిఫిర్యాదు.

ఈఅభియోగమును సెప్టెంబరు ౧౫వ తేదిన విచారించినపుడు, దేవదాసు గాంధిగారు మోపిన నిందలలో చాలాభాగమునిజమైనవికావని తెలుపబడినందువల్ల మీరట్ అడిషనల్ సెషన్సు న్యాయాధిపతియగు హరిశంకర విద్యార్థిగారిని, జిల్లా జడ్జియగు అహమ్మదుహుసేన్ గారిని న్యాయస్థానంలో ప్రమాణముచేయించి సాక్ష్యముగైకొనిరి సంపాదకునిపక్షమున అయినవురిని సర్ తేజ్‌బహదర్ సప్రూగారు అడ్డుప్రశ్నలువేసి పరీక్షించిన తర్వాత, తక్కినవిచారణ సెప్టెంబరు ౨౪వ తేదినాటికి వాయిదావేయబడెను,

సర్పద్వీపము

హిందూమహాసముద్రములో ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియాలమధ్య ఒక వలయద్వీపమున్నది. ప్రపంచములో మరెక్కడగాని యిచ్చటనున్న సర్పములు, సాలీళ్లు, తేళ్ళు మరెచ్చటనులేవని చెప్పవచ్చును- ఇచ్చటపాములు అరుమొందలు ఎనిమిదడుగులపొడవుపుండును. తెలుపు, ఎరుపు, నలుపువర్ణములసర్పములు లేకరకములుగలవు. ఇతరపాములవలె యివిమానవులనిజూడగ వాటినికదిల్చినఎదిరించిపోరాడునట.

ఇక్కడ దాచబడినదనుకొనుచున్న నిధి మొదటస్పెయిన్ దేశస్థులది. ఒకస్పెయిన్‌దేశపుఓడకు నిధిని తూర్పుయిండియా దీవులనుండి తీసుకొనిపోవుచుండగ మార్గమధ్యమున ఈవలయసర్పద్వీపసమీపమున తుపానువల్ల పడవ బ్రద్దలుకాగా ఆ నావికులునిధితోసహా ఈదీవిచేరినట్లును తరువాత ఈనావికులందరు సర్పములపాలైనట్లును అందువల్లవారినిధి యిచ్చటవున్నట్లు చెప్పబడుచున్నది.

తరుపరిఅనేకమంది ఈనిధినితెసుకుటకువెళ్లి ఆదీవిలోగల సర్పములకాటుకుఅనేకులు నిష్ఫలులైరి అట్లెలియుచున్నది. ఈనిధికై మరొకప్రయత్నం జరిపెదరని తీర్మానించివారు.

(J. B. S. Blity నుండి)

... ...

ప్రపంచంలో పెద్దవంతెన

ప్రపంచంలోకెల్ల పెద్దదైనవంతెన గంగానదిమీద ఈస్టరన్ బెంగాల్ రైల్వేవారు కట్టిన "హార్డింగ్ వంతెన". ఇదిప్రపంచములోని పొడవువంతెనలలోనొకటి. దీనిపొడవు 5900 అడుగులు. దీనినిర్మాణముగొప్పయింజనీరింగు శాస్త్రముతోకూడినది. వారధిస్తంభములు 150 అడుగుల లోతుగల నూతులనుండి నిలుపబడినవి

(J. B. S 'హిందు' నుండి)

౧ సంవత్సరము చందా ౬ రూపాయిలు
౬ నెలలకు ౩ రూపాయిలు
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా ౫-౮-౦ కల్దారు
పాతపత్రికలకు వెల ప్రత్యేకము.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

THE ONLY POPULAR PAPER THAT REACHES The masses In the Dominions BEST MEDIUM for Advertisement.

Volume 16 | **Hyderabad-Dn** | **Thursday 25th September 1941** | **Number 41**

కూచిపూడి భరత నాట్యము

అతిసుందర ప్రదర్శనము

౨౧ సెప్టెంబరునాడు సాయంత్రము ౭ గం టలకాలము హైదరాబాదునగర వై. యం. సీ. ఏ హాలులో కూచిపూడివారి భరతనాట్యసంప్రదాయ పద్ధతిపైన వి. వే. శర్మగారును తాండవకృష్ణగారును అత్యద్భుతమగు నాట్యప్రదర్శనము గావించిరి. [illegible]

వి. వే. శర్మగారి నాట్యముతో ప్రారంభ మయ్యెను. ఇతను స్త్రీవేషధారియై "స్త్రీరత్న సృష్టిరపరా ప్రతిభాతి సామే" అన్న కాళిదాస వాక్యమునకు ఉండినాడు. [illegible]

[illegible]

స్థానికసంస్థలలో కాంగ్రెసు చర్యలు

కాంగ్రెసుసంఘములు స్థానికస్వపరిపాలన సంస్థలలో అవలంబించదగినచర్యలను గురించి కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి కృపలానిగారు ఈ క్రిందివిధముగా ఆదేశించినారు.

ఏస్థానిక స్వపరిపాలనసంస్థలో గాని కాంగ్రెసుసభ్యులు తక్కినవారికంటె ఎక్కువమందియుండి ఆసంస్థను ప్రభుత్వమువారు తామునియోగించు ఒక అధికారి అధికారమునకువశపరచ నిశ్చయించి నచో గవర్నరుగారికి తెలిపి సంగతిసందర్భములను విశదపరచుట కాంగ్రెసుపార్టీకర్తవ్యము.

యుద్ధసహకారవిషయములో ప్రభుత్వ సంఘములకు [illegible] కాంగ్రెసుసభ్యులకు [illegible] యుద్ధసహాయనిధి కమిటీలలో కాంగ్రెసువారలు సభ్యులుగనుండరాదు.

టప్పాశాఖవారి హెచ్చరిక

ఒకకులానికిగాని, వర్గానికిగాని ప్రత్యక్షముగాని [illegible] టప్పాశాఖవారు [illegible]

[illegible]

ఆంధ్రవిద్యార్థులకు రష్యాకృతజ్ఞత

[illegible]

ని. రా. అం. మహాసభాధ్యక్షులవారు

[illegible]

యుద్ధవార్తలు

[illegible]

జపాను, రష్యాల సరిహద్దులలో సంఘర్షణ

[illegible]

శీతకాలంలో ఇంగ్లండుకు గొప్ప విమాన భయము

[illegible]

ప్రభుత్వంవారి క్రొత్త అగ్గిపెట్టెల ఆజ్ఞ

[illegible]

సింధురాష్ట్రసమస్యా గాంధీ మహాత్మునితో ఆలోచనలు

[illegible]

తెయిలులో తన్నులు

[illegible]

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L.